

Zpravodaj

Regionální agrární komora Pardubického kraje

PARTNER VŠECH POCTIVÝCH ZEMĚDĚLCŮ

Omyly zemědělské politiky EU

Zemědělství je ze své podstaty uhlíkově neutrální, protože veškerý C, který se v zemědělské výrobě uvolňuje do ovzduší, tak se tam jen vrací, protože pochází z rozkladu rostlin, které si ho z ovzduší vzaly při svém růstu.

» strana 8

Hloupý sedlák se ptá...

Od prvního ledna 2023 bude platit nová zemědělská politika, kterou naše ministerstvo přetavilo v 873 stran s instrukcí „jak na to“, pro většinu čtenářů vyvstala otázka „jak z toho“.

» strana 11

Rozhovor s meteoroložkou a moderátorkou Alenou Zářybnickou

» strana 40

ÚVODNÍ SLOVO

Těžký rok aktivního zemědělce

S přibývajícímí roky asi těžko některé věci snáším. Nemohu pochopit, proč má lidstvo na jedné straně takový ohromný vývoj ve vědě, technice a na druhé straně se tak primitivně opakují chyby správy lidské společnosti, které se říká politika.

Např. nedodržování slova, nedodržování programu, nerespektování odborných názorů, když nejsou zrovna populistické, neschopnost se domluvit, nekomunikace v mezivolebním období, populistické řízení národního hospodářství, řešení osobní neschopnosti se domluvit silou na úkor dokonce životů svých voličů. I toho všeho jsme letos v Evropě byli svědky. Zdá se

mi, ale to možná soudím dle sebe, že technika předběhla úroveň lidského myšlení a trochu mě to děsí, stejně tak vliv firem ovlivňujících ekologické aktivisty, aby prosazovali v zájmu zisku menšiny úděl pro většinu. Jeden člověk, kterého si vážím, mi nedávno řekl, že už není pravice a levice, ale že jsou populisté a globalisté a nejhorší je, když se spojí.

► V končícím roce jsme se snažili přesvědčit současnou vládu, že Strategický plán, dle kterého se bude řídit dotační systém od příštího roku a který jsme připravovali několik let s minulou vládou, není politikum, ale je o rovných podmínkách pro naše zemědělce v EU. To se bohužel nepodařilo. **Nejenže dlouhodobě narážíme na nižší národní podpory např. v ŽV u nás a v sousedním bohatém Německu a v sousedním na zemědělské voliče bohatém Polsku. Nyní však budeme narážet i na to, že máme nejvyšší redistributivní platbu a ekoplatbu z EU, a tím pro ostatní zemědělce zůstane méně peněz z celého rozdělování balíku EU dotací.** My jsme jako AK ČR byli vždy pro rozumné rozdělování podpor, které by zohledňovalo efekty z velikosti, ale nikdy jsme nebyli proto, aby nastavení těchto podpor ohrozilo naše produkční zemědělce a většinu ŽV. Za to my neneseme odpovědnost, ale musím upozornit, že zbytečně se zbavíme soběstačnosti a zbytečně zdrazíme většině obyvatel potraviny. Nejde o peníze podpor. Jde o to, že se vytvářejí zbytečně nerovné podmínky v zájmu jedné úzké skupiny, která mnoho zemědělské produkce nevykazuje. Jestli by se podezřelí chtěli zbavit podezření, že se jedná o tunel na zemědělské podpory, tak by stačilo požadovat alespoň minimální zemědělskou činnost prostřednictvím institutu aktivního zemědělce po všech příjemcích podpor a nejen po těch větších.

Vedle redistribuce, kde naše stanovisko bylo bohužel nepochopeno, že je to v zájmu nejen nás, ale zejména spotřebitelů potravin, v zájmu vlastníků půdy, kteří přeci chtějí v půdě organickou hmotu z živočišné výroby. Nebo snad si představují správnou péči o potravinový trh tím, že toho více dovezeme, a když ne, tak zase půjdeme na letiště vyhlížet, jestli nám nějaký totalitní režim něco dodá?!

Nebo snad si představují péči o půdu, že budou preferovat úhory s rozmnožujícími se plevely bez dodání organické hmoty a hnojiv? Nejsou jen hodnoty typu výše dotací, výše pachtovného, jsou i hodnoty jako úrodnost půdy, odbornost z hlediska osevnických postupů, ochrana a hnojení. Láska a vztah k půdě a k hospodaření, to je opravdu strašně důležité, ale zároveň je přeci i důležitá odbornost těch, kdo o půdu pečují. Na to se dneska nějak zapomíná. Propachtovává se půda malým ekologickým, ale kolik je mezi nimi inženýrů zemědělství? A přitom skutečně ekologická

produkce je hodně náročná disciplína, když chceme, aby netrpěla ani půda, ani spotřebitel.

Potraviny a krajina jsou dost důležité na to, aby si toto lidé uvědomovali. Stejně tak jako u zubaře, právníka, elektrikáře nechtějí jen vztah k oboru, ale i vzdělání, tak by to měli chtít i u těch, co půdu obhospodařují. A měli by to chtít i ve vlastním existenčním zájmu i po těch, kteří o tom oboru rozhodují od Bruselu po Prahu. Nepodařilo se nám ani odložit celou SZP nebo alespoň některé její významné části pod vlivem konfliktu na Ukrajině. **Jestli nám opravdu jde o reakci na vysoké ceny potravin, tak přeci nemůžeme myslet vážně, když chceme zavádět zrovna v této době 4 % orné půdy mimo produkci.** Očekávali jsme výjimku pro naše zemědělce použitelnou, a to zatím nepřišlo. Stejně tak jsme očekávali z národohospodářského pohledu, abychom nemuseli vyvážet suroviny a naši spoluobčané si je zpracované nemuseli jezdit nakupovat do zahraničí. Myslím tím, aby naší vysoké inflaci odpovídaly národní dotace (a inflace není záporná) a zároveň snížit DPH na potraviny. To vše by stálo za to stále zvažovat a prosazovat.

Bohužel zásahy do zemědělství typu výše ekoplatby, výše redistributivní platby se neposuzuje v zájmu odborných skupin, ale v zájmu momentálně politickém, a to bohužel není ani v zájmu obyvatel této země.

AK ČR jako odborná a apolitická organizace musí ocenit, že se MZe také řada věcí podařila na základě našich připomínek se DZES 6 a DZES 7, tj. neorba a střídání plodin dostaly do praktické použitelné podoby, alespoň doufáme, protože v době, kdy píšu tento příspěvek, tak neznám definitivní podobu Strategického plánu, dle kterého budu od jara hospodařit! **Velmi nebezpečné by bylo paušální rozšíření erozně ohrožených půd z 25 % na 65 % – předem trestat a omezovat v hospodaření ty, kteří o půdu pečují mimo jiné i tím, že do ní vnášejí hnůj.** Je důkaz dalšího nepochopení smyslu protierozní vyhlášky a další nebezpečné zjednodušování řešení eroze snížit úrodnost půd a konkurenceschopnosti zemědělství.

Podařilo se získat peníze z mimořádného krizového rámce a další pomoc přes PGRLF. Podařilo se udržet slíbené financování PRV ve výši 65 %.

Nepodařilo se však nerozšiřovat ekoschémat.

Pomoc u cen energií se velmi táhne a je důležitá pro zemědělce v příštím roce. Je třeba řešit i s tím spojené neúnosně vysoké ceny hnojiv.

Podařilo se dokončit rostlinolékařský zákon, který má z pohledu zemědělce klady i zápory, ale rozhodně zde zůstala možnost rychlejšího přijetí přípravků na ochranu rostlin z okolních zemí. Podařilo se MZe na EU úrovni vysvětlovat nutnost racionálního pohledu na snižování přípravků na ochranu rostlin a nutnost moderního světového přístupu ke šlechtění rostlin. **A co bylo však pro aktivní zemědělce podstatné v letošním roce alespoň v našem koutě, mi dělalo radost to, co je důležitější než MZe, EU či Strategický plán, a to je dobrá sklizeň základních obilovin a řepky.**

Podařily se nám, myslím, i některé tradiční i nové akce v rámci RAK PA. V letošním roce jsme uspořádali nejvíce protestů a také nejvíce tiskových konferencí za dobu mého působení v RAK PA a chci všem poděkovat za spolupráci v tomto. Co dále? Musíme dále jednat, dále efektivně posilovat vliv AK ČR, protože doba je a bude hektická, a toto za nás nikdo neudělá a zemědělec musí své zájmy hájit, tím spíše, že to jsou zájmy i spotřebitelů potravin a obyvatel naší krajiny.

Chci poděkovat všem členům i partnerům AK za spolupráci v letošním roce a zároveň chci popřát šťastné a veselé Vánoce a hodně zdraví do nového roku.

Ing. Leoš Říha

Předseda představenstva AK ČR

Viceprezident AK ČR

**Regionální agrární komora
Pardubického kraje**

**Přejeme všem poctivým zemědělcům
a jejich příznivcům příjemné prožití
vánočních svátků a mnoho úspěchů
v novém roce 2023**

**Kvalitní potraviny z českých
surovin na Váš stůl nejen o Vánocích.**

Je Strategický plán vůbec strategický?

Končící rok a moje neoblíbené bilancování. Jednoznačně to byl rok jednodušší v restrikcích covidu. Když už by se mohlo zdát, že se blýsklo na lepší časy, nechybí mnoho a bude to rok, co je válka na Ukrajině. Něco tak absurdního, co si asi málokdo dokázal představit, že by v této době mohlo být. Bohužel to netrvalo ani jednu generaci, která by válku nezažila. Jen ty poslední roky byl relativní klid, a jak je nám vlastní, na špatné se snažíme zapomínat. Generace, které válku zažily, jsou však možná připravenější než všichni dohromady, co se narodili do relativně klidné doby. Omladina, která se nemusela nikdy a téměř v ničem omezovat. Jedinou starostí je wifi připojení a značkové oblečení. Říká se, že zlá doba vychová dobré lidi a naopak. Netroufám si k tomu více ani domyslet, život nás učí. Před covidem jsme si zoufali na jiné věci, pak na covid, teď na válku a s ní přicházející strasti. Ovšem životy běží dál a my všichni musíme pracovat a starat se jak o sebe, tak o své rodiny, firmy za každé situace.

My jsme se starali o naše členy. Uspořádali jsme semináře a webináře, které měly u vás velký ohlas, a za to jsme rádi. Někdy však, i když děláte vše, co můžete, občas má člověk pocit marnosti.

V roce loňském, přesně v polovině prosince, nastal velký zlom ve Strategickém plánu. Práce tak za celý rok 2021 přišla vniveč. No a na této vlně se veze celý rok 2022. Snaha o nová vyjednávání, snaha o změny. Je pravda, že se nějaké kompromisy podařily, ale stále jsme v nejistotě a obavách, co vše nový Strategický plán přinese. Dalšími problémy jsou inflace, růst cen energií, paliv a jako dominový efekt to padá spolu se spekulacemi na ceny všeho. Nejistota tak roste, což je stresující.

Jak sleduji divoký vývoj příprav Strategického plánu od roku 2021, nevím, zda se vůbec jedná o strategii. Pokud zadáte tento pojem do vyhledávače a začnete se do různých zdrojů, jeden o tom opravdu pochybuje. Jenom o strategickém plánování se dočtete, že by to měl být systematický způsob, jak organizovat změny (my ještě stále neznáme některé podrobnosti a neznají je ani ti, kteří je budou vyžadovat a kontrolovat, ani v této době, kdy příspěvek sepisují) a výsledkem má být lepší socioekonomická budoucnost. Proces by měl být promyšlený. Například dle Michaela

Foto: Vilém Procházka z Úhretic

Portera (pozn. redakce, je to americký ekonom a profesor Harvard Business School) by jedním z principů strategie mělo být vytvoření jedinečné a hodnotné pozice na trhu.

Tak jen nevím, v čem ta jedinečnost bude a pro koho...

Před námi je nový rok a nikdo neví, co nám přinese.

Budeme volit hlavu našeho státu. Můžeme si tak přát, aby to byl správný člověk. Kdo z kandidátů je ten správný,

o tom můžeme dlouze diskutovat. Čeká nás i volební jarní Sněm AK ČR.

Přeji Vám tedy šťastnou ruku ve všech volbách. Přeji vám vše dobré ve vašich osobních a pracovních životech. Děkuji za spolupráci a přeji šťastné a veselé Vánoce. Všechny možné kotrmelce se dají zvládnout, pokud jsme zdraví a máme pevné zázemí, a to vám také přeji v novém roce.

-vr-

*Jaká bude zima Vám říct neumíme,
ale aktuální ceny komodit s Vámi
rádi probereme.*

*Kontaktujte nás pro informace o obchodovaných
zemědělských komoditách:*

Ing. Zdeněk Starosta

+420 605 722 222

zdenek.starosta@comagrin.cz

Ing. Zdeněk Sláma

+420 731 412 638

zdenek.slama@comagrin.cz

www.comagrin.cz

PŘÍSPĚVEK RAK-PA

Cesta na Měsíc

Nejedná se o černobílý celovečerní film, ač měl pouze 14 min., a který byl natočen v roce 1902 ve Francii. Jedná se o vývoj nových odrůd, např. u obilí. Je to reakce na měnící se klima a vědci si od toho slibují, že nové odrůdy pomohou uživit rostoucí populaci.

Nová naděje se jmenuje Luyuan 502 a je rozšířena v Číně. Tyto rostliny byly vyšlechtěny ze semínek, které putovaly na oběžnou dráhu až do výšky 340 km nad zemským povrchem. Prostředí s nízkou gravitací přispělo ke změně DNA, a tak k novým vlastnostem pšenice, jako je větší odolnost proti suchu a některým chorobám. Stav beztláče a vesmírné záření vyvolá mutace u semínek, tzv. vesmírné mutageneze. Ty u některých rostlin zastaví růst, ale některé jsou naopak odolnější, potřebují méně vody. Po návratu na Zem se tak selektuje. Luyuan 502 má třeba i vyšší sklizeň o 11 % než standardní pšenice v Číně. Pokusy tam probíhají už od devadesátých let 20. století. Kromě pšenice pracují vědci na rýži, kukuřici, sóje, vojtěšce, bavlně, melounech, rajčatech,

paprikách a jiné zelenině. Zlepšení genetiky je prý nutností, stejně jako navýšení produkce o 70 %, aby se uživil další 2 mld. lidí, které dle odhadů mají přibýt okolo

r. 2050. Nejvíce bude hladem ohrožena populace v asijsko-pacifickém regionu.

-vr- (zdroj: novinky.cz)

Výstupy Komoditní rady pro mléko a hovězí maso

ze dne 27. 10. 2022

Přehled Mléko

Tržní produkce mléka v tunách

Měsíc	2022	2021	Rozdíl
Srpen	259.060	265.161	+ 1,5
Září	256.255	252.393	+ 1,5

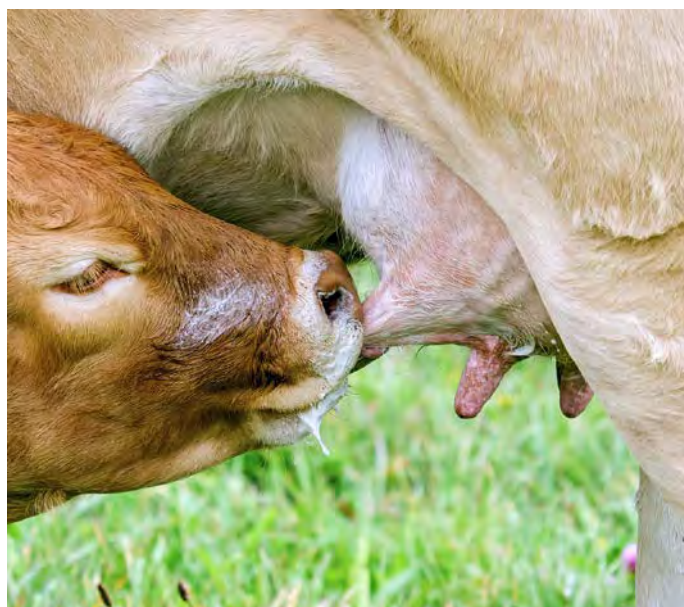
Cena mléka – první kupující (mlékárny)

Měsíc	2022	2021	T + B	
Srpen	11,88 (11,60)	8,94 (8,86)		133 %
Září	12,27* (11,97)	9,08 (9,02)	3,73 + 3,35	135 % **

Rozdíl mlékárny 14,45–10,82

Rozdíl 1. kupující (mlékárny 0,3 Kč)

*cena dotahuje vstupy obilí, hnojiva, energie, paliva. Vše má stále vyšší index **. Problém specifický pro ČR bude, jak budeme dotahovat nejnižší základní platbu v EU v dotacích od příštího roku? Musíme hledat cesty alespoň určitého využití národního Strategického plánu pro náš obor mléko a hovězí maso, o to bychom si dovolili poprosit i pracovníky MZe. Např. pod jedním IČ ekologické

a konvenční zemědělství s chovem skotu, aj.? A hledat cesty proti zneužití dotačních peněz cestou nastavení aktivního zemědělce. Co se týká nákladů – I.Q. 2022 (odhad v komoditní kartě od ÚZEI) a IV. Q. 2022 bude velký rozdíl. I po dohodě s ředitelem ÚZEI se v širším kolektivu prvovýrobů vrátíme k diskusi o používané metodice. Prosíme u nákladů rozlišovat a zvláště uvádět přímé a nepřímé podpory.

Mezinárodní srovnání srpen €/100 kg (MMO)

ČR	47,10			
EU	52,37	111 %/ČR	červenec	ČR 45,99
D	56,19	119 %/ČR		EU 51,03
PL	50,88	108 %/ČR		

Za námi v cenách Španělsko, Rumunsko, Slovensko, Maďarsko, Francie, Bulharsko, Chorvatsko, Portugalsko. Naopak před námi nově jsou Pobaltské země.

Meziroční změna cen k 17. 10. EU k 8. 8. 2022

Máslo	+40 %	55 %
SOM	+14 %	30 %
SPM	+20 %	35 %
Čedar	+24 %	18 %

Index cen

Září 2022/září 2021

CZV 1,33 %

Ukazatel	CPV	SC
Mléko polotučné pasterované	1,24 %	1,20 %
Mléko trvanlivé	1,40 %	1,49 %
Máslo	1,47 %	1,56 %
Eidam	1,47 %	1,40 %

Zahraniční obchod

Saldo zahraničního obchodu v měsících leden až srpen v tis. litrech

2022	+4 686 mil.
2021	+3 081 mil.

Bez syrového mléka

2022	– 381 405
2021	– 1 095 392

► Přehled Hovězí maso

Porážky skotu v ČR leden – srpen 2022/2021 (index) v ks

Býci	90,11	Telata	92,41
Jalovice	91,59	Jatka celkem	94,75
Krávy	99,71	Mimo jatka	102,11
Mladý skot	123,10	Celkem	94,92

CZV – ceny zemědělských výrobců

Kategorie	srpen/září 2022	srpen/září 2021	Index	EU
Býci	57,28/57,78	46,83/47,25	122 %	123 %
Krávy	41,91/42,05	31,73/32,26	132 %	128 %
Jalovice	48,15/46,88	37,07/37,57	129 %	122 %
telata	54,77/55,08	41,09/41,25	131 %	

CPV – ceny průmyslových výrobců

Kategorie	Červen/červenec 2022	Červen/červenec 2021	Index
Hovězí maso přední bez kosti	194,91/198,29	160,97/163,10	121 %
Hovězí maso zadní bez kosti	249,62/266,05	205,46/213,24	124 %

SC – spotřebitelské ceny

Kategorie	Červen/červenec 2022	Červen/červenec 2021	Index
Hovězí maso přední bez kosti	201,58/208,53	162,80/165,46	124 %
Hovězí maso zadní bez kosti	280,38/278,29	227,78/217,40	124 %

Závěry komoditní rady:

- Zemědělci i potravináři v sektoru mléka potřebují urychleně řešit od vlády ČR situaci s vysokými cenami energií u všech firem v sektoru včetně velkých.
- V rámci srovnatelného odbytu potravin při otevřeném evropském trhu by pomohlo narovnání rozdílů DPH u potravin v ČR a okolních zemích. A to tím spíš, že naše DPH je nejvyšší a zároveň roste základna pro jeho výběr.
- V rámci zemědělské produkce je potřeba pomoci u vysokých cen hnojiv.
- Podporujeme rozpočet na národní dotace v živočišné výrobě pro rok 2023 min. ve stejné výši, jako tomu bylo dosud, a zároveň požadujeme slíbené úlevy na sociálním pojištění.
- V rámci Strategického plánu členové Komoditní rady podporují Patero AK ČR, a to i v dlouhodobém horizontu.
- Pokládáme za důležité, aby nedošlo k dalšímu rychlému zvyšování podílu erozně ohrožených ploch, které by vedlo k omezení pěstování krmných plodin (kukuřice).
- V zemědělských podporách tak citlivého oboru jako je mléko by měla být alespoň částečně zohledněna současná vysoká inflace, jinak hrozí zdražování cen mléčných potravin.
- U podpor PGRLF dáváme ke zvážení zařazení jiných kritérií, než je pouhá rychlost přihlášení. Jako vhodná kritéria pro národní hospodářství jsou kritéria produkční, např. zatížení DJ na hektar.
- V rámci našeho předsednictví EU si dovoluujeme požádat MZe o standardizaci a srovnatelnost dat uváděných v MMO.
- Z hlediska ceny syrového mléka by naše cena neměla dlouhodobě být pod cenami dvou hlavních dovozců mléčných výrobků na náš trh, tj. pod cenami Polska a Německa, jak je tomu nyní. Z toho, a i z nákladových důvodů, je nezbytné, aby došlo k dalšímu růstu ceny syrového mléka.

**VESELÉ
VÁNOCE
A ŠŤASTNÝ
NOVÝ ROK**

Vám přeje kolektiv šlechtitelské stanice
trav a jetele Hladké Životice

DLF

PF 2023

Vážení obchodní přátelé,

děkujeme za spolupráci v roce 2022,
přejeme hezké Vánoce a do nového roku 2023
hodně zdraví, štěstí, pracovních úspěchů
a bohatou úrodu.

 Agroteam CZ

člen OK HOLDING

 DOTin

člen OK HOLDING

Omyly zemědělské politiky EU

EU chce do roku 2050 být uhlíkově neutrální. Aby toho dosáhla, tak chce silně omezovat zemědělskou výrobu, kterou považuje za jednoho z největších producentů skleníkových plynů, a proto je třeba zemědělství předělat pomocí mnoha příkazů a zákazů. Zemědělské dotace, které původně sloužily k rozvoji zemědělství, se postupně staly nástrojem k jeho ovládnutí. Pamatuji 50. léta minulého století, kdy zemědělství přišly řídit dělnické kádry z fabrik, pak přišel do každého okresu řídit zemědělství tajemník KSČ a nyní ho řídí úřednické kádry z Bruselu, všem chyběly a chybí dlouholeté zkušenosti složitostí biologických vazeb v zemědělství a dopouštějí se závažných omylů.

Uhlíková stopa a zemědělství:

Zemědělství je ze své podstaty uhlíkově neutrální, protože veškerý C, který se v zemědělské výrobě uvolňuje do ovzduší, tak se tam jen vrací, protože pochází z rozkladu rostlin, které si ho z ovzduší vzaly při svém růstu. Každý život, každá kultura, potřebuje ke své existenci energii. Tu nám dává příroda pomocí fotosyntézy, kdy zelené rostliny zjednodušeně k CO₂ a H₂O zabudují sluneční energii do uhlovodíků. Všechny živé organismy rozkladem uhlovodíků získávají energii ke svému životu, biomasu rozloží zpět na CO₂ a H₂O, a tak se uzavírá koloběh uhlíku v přírodě. Uhlíkovou stopu zanechává jen nafta a el. energie spotřebované ve výrobním procesu, které jsou vyrobeny z fosilních paliv. Před tzv. zprůměrněním zemědělství tuto energii zajišťovalo 500 tis. tažných koní a 1 mil. lidí pracujících v zemědělství. Koně k obdělávání půdy se již nepoužívají a v prvovýrobě pracuje jen 90 tis. lidí. Zemědělství si je ale schopno tuto energii vyrobit samo z obnovitelných zdrojů energie z plochy, která byla potřeba pro krmení koní. Dnes máme 3,5 mil. ha zemědělské půdy, pro výrobu potravin stačí 2,5 mil. a zbylý milion je možno využít k výrobě ekologické energie. Nechat tuto plochu v podstatě ladem a dvakrát ročně ji mulčovat, tak jak to děláme v současné době, je přinejmenším hloupost.

Ekologické zemědělství:

EU vidí spásu v zavedení ekologického zemědělství, odstranit ze zemědělského výrobního procesu průmyslové metody

k intenzifikaci výroby a vrátit se k extenzivní výrobě. Preferuje extenzivní travní porosty bez hnojení a ošetřování, na této ploše ale nic moc nevyroste, a tak se nezachytí energie, kterou nám slunce dává zadarmo v hodnotě desítek tisíc na každý hektar. Když nepohnojím, nic nevyroste, když nevyroste, tak se žádný uhlík rozkladem neuvolní zpět do ovzduší, protože se z něho také žádný neodebral. Zemědělství od svého vzniku, před cca 8 tis. lety, se neustále snaží získat stále více a více energie lepším využitím fotosyntézy rostlin k lepšímu životu lidstva. Dokud jsme byli lovci a sběrači, tak se o zajištění potravin staral celý kmen, dnes u nás v zemědělství pracuje necelé 1 % obyvatel. Teprve po průmyslové revoluci, kdy se daly vynálezy využít v zemědělství, se zvedla výroba potravin a většina lidí se mohla přesunout ze zemědělské prvovýroby do průmyslu a terciální sféry. Před sto lety po vzniku republiky byly výnosy kolem dvou tun. Od poloviny 60. let se začaly používat průmyslová hnojiva a pesticidy a teprve v r. 1971 jsme dosáhli průměrného výnosu obilovin 3 t z ha a pak už to šlo rychle nahoru, v r. 1978 4 t, v r. 1990 5,5 t a dnes je to kolem 6 tun.

Návrat k extenzivní, tzv. ekologické, výrobě je možný, ale musíme si uvědomit, že bez intenzivních prvků hnojiv a pesticidů klesne výroba na méně než polovinu a bude potřeba mnohonásobně více pracovníků, kteří se do zemědělství zrovna nehrnou. Za mého raného mládí se chodilo ručně vytrhávat plevele z porostů a sbírat amerického brouka man-

Ing. Josef Kubiš, generální ředitel AGRO Jesenice

delinku v bramborách. Nehledě k tomu, že návrat k extenzitě není řešení. Studie, i za podpory EU, prokázaly, že ekologické zemědělství má sice menší spotřebu energie na 1 ha, pokud se ale přepočte na jednotku produkce, tak má spotřebu větší. Dochází k tzv. „ekologickému paradoxu“, kdy ekozemědělství zanechává uhlíkovou stopu 1,5× vyšší než konvenční výroba, viz studie MZLU z roku 2016. Přejít na ekologické zemědělství si vyzkoušeli na Srí Lance, kdy zakázali dovoz hnojiv a pesticidů a chtěli přejít na organické hospodaření, po třech letech to skončilo krachem, padla vláda a prezident musel uprchnout ze země.

Krávy a metan:

Ekoalarmisté považují krávy za jednoho z velkých znečišťovatelů ovzduší, protože produkují metan. Metan má mnohem větší skleníkový efekt než CO₂ a oxidy N, ale na rozdíl od nich v atmosféře dlouho nezůstane. Má poločas rozpadu cca 3 roky, a tak do 12 let se rozloží a nezůstává v ovzduší stovky let jako CO₂. Skot se choval v minulosti vždy a má i kladný vliv na úrodnost půdy. Pokud se nezvyšují stavy skotu, tak se ani nezvyšuje metan v atmosféře, naopak my jsme od roku 1990 snížili stavy skotu o 60 %, tak jsme i o 60 % snížili metan v ovzduší od krav.

Studie také prokázaly, že ekologická kráva krmená nekvalitní pící z ekologické rozkvetlé louky, která má vysoký obsah hrubé vlákniny, produkuje o 40 % více metanu než kráva v intenzivním chovu krmená kvalitní pící. Jestliže ekologičtí aktivisté odmítají jíst živočišné potraviny, hlavně hovězí maso a mléko, je to jejich volba. Nemohou to ale vnucovat všem ostatním, nemají na to právo a ani oprávnění z hlediska životního prostředí a zdraví lidí. Japonci se po 2. světové válce naučili od Američanů konzumovat mléko a více hovězího masa a od té doby jejich průměrný vzrůst se zvýšil skoro o 30 cm, Čína zavádí propagaci konzumace mléka, aby je dohnala.

Zákaz zimní orby:

Jako důvod k zákazu zimní orby je uváděno omezení eroze půdy, zlepšení vláh v půdě a omezení rozkladu organické hmoty v půdě, a tím uvolňování CO₂ z půdy do ovzduší. Zásoba vody v půdě se obnovuje hlavně v zimních měsících, kdy jsou sice menší srážky, ale skoro žádný výpar. Hrubá brázda po zimní orbě daleko lépe zadržuje vodu z deště a z tajícího sněhu než půda bez orby. Také eroze půdy během zimních měsíců je minimální, protože srážky nejsou tak intenzivní jako v létě, a tím nedochází k erozi.

Naopak, úrodná půda je živý organismus, který potřebuje ke svému životu kyslík a energii. Kyslík dodá provzdušnění půdy orbou a energie se tam musí pravidelně dodávat posklizňovými zbytky a hnojením organickými hnojivy ze živočišné výroby. Zastánci zákazu zimní orby zapomínají (nebo nevědí), že půda je jediný základní prostředek, který se správným používáním nepotřebuje, ale naopak zlepšuje. Aby tomu tak ale bylo, tak se musíme starat o doplňování energie do půdy organickou hmotou (posklizňové zbytky, kvalitní zelené hnojení, statková hnojiva), doplnění úrodou odčerpaných živin umělými hnojivy, dbát na správnou strukturu půdy pravidelným provzdušňováním. V minulosti platilo, že sedlák se

má o úrodu s půdou rozdělit na polovinu, půlku si může vzít a druhou půlku úrody vrátit půdě zpět. Správná intenzita výroby naopak úrodnost půdy zlepšuje. Hluboká zimní orba také přispívá k ozdravení půdy, likviduje víceleté plevele, na dno brázdy zaklopí patogeny z povrchu půdy – semena plevelů, škůdce a patogeny chorob. Je to svým způsobem hygienizace, jaká se používá ve zdravotnictví, a tímto zásahem se také podstatně snižuje potřeba pesticidů.

Změny ve společnosti:

Zemědělství patří posledních sto let k nejrychleji se rozvíjejícím oborům lidské činnosti. Posledních 50 let došlo k nebývalému rozvoji, všech potravin jsme měli v našem světě nadbytek a mysleli jsme si, že už tomu tak bude vždy. Mladé generace narozené v této době tak ztratily smysl života. Já jsem dostal v pěti letech trenýrky a vrbový prut, musel jsem pást husy, a tím jsem se od pěti let podílel na ekonomickém zabezpečení rodiny.

Dnes mladí nesmí pracovat, chtějí do 30 let studovat a pak ještě cestovat a poznávat svět. Náš svět vyrostl na křesťanských základech, život se řídil desaterem, což byly jen lidské povinnosti. Dnes se všichni oháníme lidskými právy, ale povinnosti nechceme žádné. To ale vede ▶

KAŽDÝ Z VÁS JE JEDINEČNÝ. AŽ JSOU TAKOVÉ I VAŠE VÁNOCE.

► k destrukci hodnot v naší společnosti. Tak jako naše těla, když nezápasí s žádnými nepřáteli v podobě parazitů, si hledají náhradního nepřítele vznikem alergií, tak i naše hlava, když nemusí zápasit o přežití, si hledá náhradní problémy. A tak vznikla depka, problémy LGBT, Mee Too, problémy s 56 pohlavími, práva všech menšin atd. Každá generace se snažila vytvořit lepší podmínky pro své potomky, až jsme to přehnali. To, že se máme tak dobře, je ale výsledek práce mnoha generací před námi a naší povinností je předat to našim potomkům a neprohospodařit to. Zapomínáme ale na to nejdůležitější, na zachování života, zachování rodu. Život nám nebyl dán, on nám byl jen propůjčen od našich předků a my máme povinnost ho předat dál, našim potomkům. Zachování života je největší hodnota naší pouti na této Zemi a v budoucnu nikoho nebude zajímat, jestli jsme udělali kariéru, v jakém pohlaví jsme

se cítili, ale jestli jsme zachovali pokračování našich genů. Dítě je dnes ekonomická přítěž, jeho narození se odkládá kvůli kariéře na pozdější dobu, pak je ale už z biologického hlediska moc pozdě a západní křesťanská společnost vymírá.

Závěr:

Že dobré podmínky, které nás rozmazlily, nebudou trvalé, nás upozornil koronavirus a problémy na Ukrajině. Nastává doba, kdy nadbytek potravin a energie končí. Dobře fungující zemědělství nám může pomoci tuto dobu překlenout bez velké újmy. Dobře fungující intenzivní zemědělství, využívající nejmodernějších postupů v tzv. precizním zemědělství, dokáže zajistit dostatek kvalitních a cenově dostupných potravin, dokáže pomoci výrobou energie z obnovitelných zdrojů a přitom zachovat i zdravé životní prostředí.

Zemědělství je biologický obor a každý zásah má dlouhotrvající důsledky, které se při špatném rozhodnutí těžko napravují. Když zrušíme chov skotu, tak by to trvalo desítky let, než by se obnovil. Úspěšnost oboru je také proto, že sedláci jsou do jisté míry opatrní a konzervativní ve svém rozhodování, používají „zdravý selský rozum“. Ten se ale nedal získat v továrnách v 50. letech, neměl ho zemědělský tajemník, nedá se získat v bruselských úřadech a nedá se získat ani za katedrami univerzit a výzkumných ústavů. Ten se musí prožít a zažít dlouholetou praxí v prvovýrobě a realizovat v komplexních souvislostech. V Green Dealu EU chystá změny pro přeměnu zemědělské výroby, dej Bůh, aby to bylo v souladu se selským rozumem.

Josef Kubiš
Agro Jesenice

PŘÍSPĚVEK RAK-PA

Páteří zemědělství je mléko

Mléko je páteří našeho zemědělství a já si to rozhodně myslím. A to tím spíše, že v zemi s udržitelným zemědělstvím a národním hospodářstvím v našich klimatických podmínkách tomu tak je.

Co se týká užitekosti ale i kvality, tam se my, provovýrobci, at' už v evropském či světovém měřítku, rozhodně nemáme zač stydět a patříme mezi špičku. **Jsme v mléce relativně soběstační, roste nám spotřeba mléčných výrobků a snad už, či zatím, neklesají stavy skotu.**

Abychom si jako producenti mléka, a tím i potravin, rovnou páteř zachovali, tak vidím, že máme několik problémů:

Za prvé – dlouhodobě upozorňujeme na disproporci mezi otevřeným trhem v EU a souboji národních rozpočtů v rámci SZP, tím je značně pokrucována hospodářská soutěž. Toto se dlouhodobě přímo chronicky týká zemědělců, ale v krizové době se to zřejmě týká národního

hospodářství jako celku a zemědělců a potravinářů obzvláště. Uvedu zde pár příkladů:

Ceny hnojiv u nás bez podpory a v Polsku mají podporu 22 mld.

DPH potravin u nás 15 %, v Polsku u základních 0 %.

Redistributivní platba u nás 23 %, v Polsku 11,57 %.

Podíl z celkových plateb na ekoschématech u nás 30 %, v Polsku 25 %.

S těmito často zbytečnými rozdíly se chovatelům skotu hůře dýchá a hlavně hůře dýchat a konkurovat bude. Je fajn o 30 % vyšší cena mléka, ale krmiwa o 50–70 %, nafta 40–50 %, hnojiva a elektřina 250–300 % u nás neřešeno na rozdíl od okolních zemí EU. Do toho zemědělci vidí, že se nám rozevírají nůžky mezi cenou u nás v ČR a Polskem či Německem.

Za druhé – velký problém jsou nápady regulovat zemědělství od lidí, kteří zemědělství většinou nikdy nedělali. Green Deal, jestli se zatím nezačne vyváženě korigovat, tak nedopadne na změnu klimatu, ale dopadne na obyvatele EU stejně či ještě hůře než zvláštní byznys s uhlíkovými povolenkami. Mezi zemědělci panuje v těchto věcech ohromné napětí – cítíme

potřebu upozornit Evropany na nesmyslnosti, které jim, a tím EU, uškodí. Klima je problém, ale vytahováním líbivých zájmů lobbistických ekologických a ekonomických skupin z celého kontextu ho nevyřešíme.

Fotosyntézu z ploch, které budou muset dát od příštího roku mimo produkci, fotovoltaika z čínských panelů nenahradí. Z této fotosyntézy může tady produkovat vlastní mléčné výrobky a efektivně využívat skotem naši kopcovitou krajinu. A ne dovážet sóju pro náhražky. Krajinu potřebujeme pestrou a opečovávanou, ale omezováním skotu toho nedocílíme. Docílíme tím jen menší úrodnosti a schopnosti zadržovat vodu.

Abychom se správně chápali, my nejsme proti EU. Rádi bychom měli naši EU udržitelnou a řízenou selským rozumem.

Chci vyjádřit poděkování všem, kteří se snaží zemědělství pomoci nastavit rozumné podnikatelské prostředí. Chci poděkovat našim chovatelům, kteří vydrželi a doufám, že vydrží, a chci poděkovat mlékařům, kteří z naší špičkové suroviny dělají špičkové mléčné výrobky. Měli bychom podporovat a věnovat péči dál tomu, abychom byli srovnatelní nejen v podpoře agroenvironmentálních a turistických aktivit, ale také v podpoře těch sektorů, které přinesou větší přidanou hodnotu a vrátí se tak do státního rozpočtu.

Ing. Leoš Říha

*Předseda představenstva RAK PA, z.s.
Viceprezident AK ČR*

Hloupý sedlák se ptá: Docházejí vládě důsledky jejích činů???

Tahle doba je plná totálních rozporů. Nesmyslný růst světové populace a její strmě rostoucí nároky na spotřebu čehokoliv, obojí tvrdě naráží na limitující přírodní zákony. Je dobré upozornit na to, že v listopadu 2022 dosáhne lidstvo 8 miliard a perspektiva do roku 2050 je šílených 10,5 miliardy.

Z kraje citovaný rozpor se snaží různé důležité světové velmoci řešit na stále častějších klimatických konferencích. Většinou zůstane jen při proklamacích a „skutek utek“. Stačí se jen podívat na to, jak si vedou Čína a Indie v produkci CO₂, nebo Brazílie ve vypalování svých deštných pralesů. Představitelé těchto a podobných států chtějí v rámci uhájení jim svěřených volebních mandátů zajistit pro své voliče stále větší spotřebu, ať to stojí, co stojí, pochopitelně na úkor klimatu.

Evropská unie se „postavila k tomuto problému čelem“ a myslí si, že zavedením Green Dealu pohne kolem dějin a spasí potápějící se lidstvo. Zatím se ale zdá, že zbytku světa, zejména „pokrokové“ Asii je to úplně volné a evropský ústup

ze slávy, zejména v zemědělství, chápe jako svoji příležitost. Stačí si připomenout neúčast prezidentů Číny a Indie na právě probíhající klimatické konferenci v egyptském Šarm aš-Šajchu.

Od prvního ledna 2023 bude platit nová zemědělská politika, kterou naše ministerstvo přetavilo v 873 stran s instrukcemi „jak na to“, pro většinu čtenářů vyvstala otázka „jak z toho“. Nová „greandealová řešení“ budou závazná pro všechny členské země EU. Jejich výsledným efektem bude snížení současné zemědělské produkce. Ministerstvo zemědělství USA uvádí cca až 20 %. Zatím není známo, že by se důsledky svých činů zabývala EU. Pokud by se vyplnila prognóza z USA, s velkou pravděpodobností by

se snížila naše soběstačnost v základních potravinách z dosavadních nedostatečných 55 % na velmi rizikových 40 až 44 %. Tím by se ještě více prohloubila naše již tak vysoká závislost na dovozech. Je dobré si připomenout, že záporné saldo agrárního obchodu se dlouhodobě pohybuje nad 40 mld. Kč.

Naše současná deformovaná zemědělská soustava je výsledkem trvalé péče vládnoucích garnitur o naše zemědělství počínaje ODS a konče KDU-ČSL. Je dobré si připomenout Klausem hláсанou velkou ekonomickou pravdu z devadesátých let „nevyrábět – levně dovézt“, povýšenou na dogma. S výsledky této geniální filozofie se potýkáme dodnes. Stačí se podívat na následující čísla.

► Historické srovnání zemědělské produkce ve stálých cenách r. 1989 (mil. Kč)

rok	produkce celkem	%	rostlinná produkce	%	živočišná produkce	%
	(mil. Kč)	(mil. Kč)	(mil. Kč)			
1936	80.946,2	74,5	42.501,4	95,1	38.444,8	60,1
1989	108.633,2	100,0	44.694,4	100,0	63.938,8	100,0
2021	78.085,6	71,9	42.603,3	95,3	35.482,3	55,5

Ekonomická výkonnost, ekonomický rozměr našeho zemědělství se pohybuje i za minulý rok 2021 pod úrovní roku 1936. Přímo katastrofální je rozměr živočišné výroby, který je cca na 55 % roku 1989.

Živočišná výroba – stavy hospodářských zvířat (kusy)

rok	skot		prasata		drůbež		ovce
	celkem	z toho krávy	celkem	z toho prasnice	celkem	z toho slepice	
1936	3.078.194	1.800.859	2.106.755	274.820	-	-	40.362
% 1989	88	144	45	88			10
1948	2.431.204	1.355.398	1.979.296	204.491	10.506.072	8.713.112	122.727
% 1989	70	109	42	65	32	55	31
1989	3.480.582	1.247.567	4.685.333	312.414	32.479.404	15.699.434	399.023
% 1989	100	100	100	100	100	100	100
2021	1.406.430	585.904	1.518.402	90.477	23.808.531	8.148.644	183.145
% 1989	40	47	32	29	73	52	46

Živočišná výroba – produkce – porovnání s rokem 1989 (výroba roku 1989 je 100%)

rok	výroba jatečných zvířat (tis. tun živé hmotnosti)				výroba mléka (mil. lt.)	snáška vajec (mil. ks.)	včelařství		
	celkem	z toho					kmenová včelstva (tis. ks.)	výroba medu (tuny)	výroba vosku (tuny)
		skot	prasata	drůbež					
1936	568	335	204	29	3.833	1.525	512	2.408	101
% 1989	38	64	27	14	78	42	70	29	57
1989	1.487	525	768	199	4.892	3.643	730	8.328	176
100 %	100	100	100	100	100	100	100	100	100
2021	725	165	299	261	3.223	2.460	661	6.086	244
% 1989	49	31	39	131	66	68	91	73	138

Z uvedených dat je zřejmé, že u nás dávno došlo k redukcí živočišné výroby. Případné tlaky na nutnou redukcí kvůli produkci metanu jsou v našem případě neopodstatněné. To se musí týkat států s daleko větším zatížením

VDJ/ha zemědělské půdy, než máme my v ČR. Další zmenšování rozměru ŽV by mělo katastrofický dopad na beztak již silně omezenou soběstačnost v produkci živočišných výrobků. Např. ve vepřovém jsme soběstační cca z 38 %. Pochybná

soběstačnost v hovězím je způsobena poklesem spotřeby z minulých cca 21 kg na osobu na současných cca 7 kg na osobu a rok.

Rostlinná výroba – osevní plochy zemědělských plodin (hektary)

rok	osev. plocha	obiloviny		luskoviny	brambory	cukrovka	řepka	len	pícniny na orné půdě celkem
		celkem	z toho kuk. zrno	celkem					
1936	3.838.750	2.218.701	12.012	93.700	493.193	130.919	3.082	11.216	694.539
% z osevu	100	58	0,3 / 0,5	2	13	3	0,1	0,3	18
% 1989	–	133	25	159	432	103	3	52	64
1989	3.278.264	1.669.850	47.723	58.904	115.446	127.124	102.376	21.413	1.079.407
% z osevu	100	51	1,0 / 3,0	2	4	4	3	0,6	33
% 1989	–	100	100	100	100	100	100	100	100
2021	2.452.133	1.334.331	90.934	43.080	22.824	61.234	342.315	1.828	506.796
% z osevu	100	54	4,0 / 7,0	2	1	2	14	0,1	21
% 1989	–	80	191	73	20	48	334	9	47

poznámka:

1. v řádku % osevu (kukuřice zrno) je dvojitý poměr

% z celkové osevní plochy / % z osevní plochy obilovin

2. v tabulce jsou uvedeny jen hlavní plodiny, chybí ovoce a zelenina, proto není procentický součet jednotlivých plodin roven 100

Rostlinná výroba – sklizeň zemědělských plodin – porovnání s rokem 1989 (tuny)

rok	obiloviny				luskoviny		brambory	
	celkem		z toho kuk. zrno		výroba	výnos	výroba	výnos
	výroba	výnos	výroba	výnos				
	tuny	t/ha	tuny	t/ha	tuny	t/ha	tuny	t/ha
1936	3.855.098	1,74	21.179	1,76	150.753	1,61	7.878.166	15,81
% 1989	49	37	12	48	120	75	325	75
1989	7.793.145	4,67	174.596	3,66	126.102	2,14	2.421.765	20,98
100%	100	100	100	100	100	100	100	100
2021	8.227.107	6,17	988.038	10,87	111.890	2,60	671.860	29,44
% 1989	106	132	566	297	89	121	28	140

Rostlinná výroba – sklizeň zemědělských plodin – pokračování porovnání s rokem 1989 (tuny)

rok	cukrovka		řepka		pícniny na orné půdě celkem	
	výroba	výnos	výroba	výnos	výroba	výnos
	tuny	t/ha	tuny	t/ha	tuny	t/ha
1936	4.209.602	32,15	5.231	1,70	4.068.721	5,86
% 1989	93	89	2	56	51	80
1989	4.512.402	35,50	313.253	3,05	7.933.252	7,35
% 1989	100	100	100	100	100	100
2021	4.145.058	67,69	1.024.928	2,94	5.146.239	10,15
% 1989	92	191	327	98	65	138

- ▶ Ekonomický rozměr rostlinné výroby je proti roku 1989 méně redukován než je tomu u ŽV. Velmi výrazně stouply ha výnosy, které do jisté míry kompenzují značný úbytek celkové osevnické plochy. V důsledku redukce ŽV došlo k podstatnému snížení plochy pícnin. Vnější ekonomické tlaky, zejména expanze cizích obchodních řetězců, způsobily úbytek ploch luskovin, cukrovky a zejména brambor. Jako vhodná náhrada za ubylé plochy plodin je seta řepka, která má podobné technologické nároky na agrotechniku a posklizňovou úpravu jako obiloviny.

Nově zaváděné extenzivní principy hospodaření a jejich dotační podpora může být inspirací pro různé spekulanty. V současné době je cca 31.000 žadatelů o dotace. Z toho jen 1.850 žadatelů

produkuje cca 80 % z celkové zemědělské produkce. Při této příležitosti je třeba znovu připomenout, jak je důležité do- statečně definovat aktivního zemědělce.

O toto se snaží AK ČR od roku 2012. To se stále nedaří. Žádná vládnoucí garnitura nechtěla a nechce toto ožehavé téma dořešit. Oni by totiž někteří „zemědělci z Václaváku“ mohli přijít o své dozajista zasloužené dotace. A tento problém se potáhne celým obdobím 2023 až 2027.

V tabulkách uvedená čísla dokumentují, že nejsme za současného stavu schopni vyrobit potřebnou a vyváženou zemědělskou produkci. Je velmi riskantní v této situaci a v těchto podmínkách zavádět a podporovat extenzivní výrobu. Když k tomu připočteme všechny důsledky vá-

lečného konfliktu na Ukrajině a celoplošné dopady změny klimatu na zemědělskou produkci, tak to pro naše zemědělství i naši populaci představuje vyložený hazard. Tuhle ruskou ruletu mohou hrát jen politici bez pudu sebezáchovy.

Při smolné souhře různých negativních faktorů může zásadním způsobem plošně klesnout zemědělská produkce v Evropě, a pak nemáme šanci v reálných cenách dovážet potraviny, pokud vůbec na volném trhu nějaké budou. A z toho všeho hloupý sedlák se ptá: „Docházejí vůbec vládě důsledky jejich činů??“

Jaroslav Kopista
Předseda AK Chrudim
soukromý zemědělec

ZEMĚDĚLSTVÍ OČIMA NÁCTILETÝCH

Očima náctiletých

Země živitelka 2022

V minulém rozhovoru s Tebou jsme skončili takto:

V těchto dnech je před námi největší zemědělská výstava v Českých Budějovicích – Země živitelka. Víš, o co se jedná?

Matně si pamatuji, že se jedná o přehlídku zemědělské techniky, jako dítě jsem tam zavítal s rodiči a letos to máme v plánu po několika letech také.

Můžeme se tedy těšit v dalším čísle na více podrobností – jak to teď bude vnímat jako středoškolák?

Ano. ☺

Tentokrát jsi chtěl své postřehy napsat sám, tedy ne formou rozhovoru a my Ti za to děkujeme.

Když se ke mně letos „donesla“ informace, že v srpnu pojedeme na Země živitelku, nijak extra nadšený jsem nebyl. V hlavě mi vrtalo hlavou, co tam budu celý den dělat. Tato „akce“ mi však otevřela oči.

Hned při vstupu do areálu mi „dala“ výstava hrubou facku. Z okolí na mě přímo křičelo, že zemědělství je úplně všude. To nebyly jen traktory všelijakých značek, nebo různé druhy prasat, koz a krav (těch tam totiž ve skutečnosti bylo daleko, dale-

ko víc). Tam bylo vše. Solární panely, automatizovaní roboti, výrobky (především oblečení) z bavlny, domácí brambůrky, stovky kytek, z nějakého mně neznámého důvodu i vířivky, alkohol, myslivecké puš-

ky a ..., asi mě chápete.

Program byl obsáhlý a člověk se rozhodně nenudil. Pokud bych si měl vybrat tři věci z celé

výstavy, které mě nadchly nebo bych si oblíbil, byl by to rozhodně mnou již zmíněný robot, plemeno kozy, co vyloženě štěkala na ostatní kozy (ne, nedělám si srandu, znělo to jako štěkot psa) a pak přehlídka skotu. Celá akce byla vyjma ceny vstupného, která je ale s dnešní inflací pochopitelná, velmi dostupná. Stánkaři byli milí a komunikativní a člověk se něčemu přiučil, především, pokud měl s sebou průvodkyni přímo z oboru.

Na závěr bych tak všem, co doteď Zemi živitelku nezažili na vlastní kůži, doporučil, aby vylezli ze své škatulky a dali jí šanci. Nabízí totiž daleko víc, než se může na první pohled zdát.

-ls-

Pěstování 'ROKALI'

je ekonomicky výhodné

Produkce osiva jetele nachového má v České republice tradici a velkou popularitu. Za rok 2021 bylo v ČR přihlášeno přes 8000 ha množitelských ploch (nejvíce v EU). Je pravdou, že většina vyprodukovaného osiva je na vývoz do Francie, Itálie a jiných zahraničních zemí, ale i v našich podmínkách si začínají být zemědělci vědomi předplodinových benefitů jetele nachového.

Po dvou letech produkce certifikovaného osiva nové odrůdy DLF jetele nachového (inkarnát) 'ROKALI' můžeme začít rekapitulovat. V roce 2021 bylo sklizeno asi 200 ha množitelských ploch a v roce 2022 dvojnásobek. Naši množitelé na severní Moravě v tomto sklizňovém roce atakovali výnos v průměru jedné tuny certifikovaného osiva na hektar produkční plochy. Vynikajících výnosů dosahovali zkušení pěstitelé jetele nachového, např. farma v Klimkovicích 1,2 t/ha na ploše asi 56 ha, ale i nováčci v Suchdole nad Odrou, kde dosáhli výnosu 1,17 t/ha na ploše 33 ha. Výnosy na produkčních plochách ve středních Čechách se pohybovaly na úrovni 800 kg/ha. Obecně se semenný výnos jetele nachového pohybuje od 500–800 kg/ha, ovšem odrůda 'ROKALI' začíná na výno-

su právě 800 kg/ha, a jak dokázali kolegové v Klimkovicích, je schopna poskytnout až 1200 kg/ha. Příprava půdy množitelských porostů spočívá v hnojení draslíkem (až 100 kg K₂O) a fosforem (až 70 kg P₂O). Přesné množství by se mělo samozřejmě odvíjet od provedeného půdního rozboru. Hnojení dusíkem v případě jetele nachového není potřeba z důvodu symbiotického vztahu s bakteriemi rodu Rhizobium, typickými pro jetele a jiné rostliny čeledě bobovité. V celkovém času vegetace jsou symbiotické bakterie jetele nachového schopny navázat i přes 120 kg N/ha.

Výsevním termínem je v našich podmínkách ideální polovina až konec srpna. Z dvouleté praxe množení odrůdy 'ROKALI' máme odzkoušeno, že i výsev do 10. 9. v příhodných podmínkách nesnižuje

výnos. Vhodným výsevkem používaným na produkci osiva 'ROKALI' je 12 kg/ha s tím, že řádkování je volnější než při produkci píce, a to 20 cm. Hloubka výsevu je 1–1,5 cm z důvodu většího semene oproti ostatním odrůdám. 'ROKALI' je následně schopno klíčit již dva dny po výsevu.

Je důležité věnovat pozornost padlí a v případě potřeby ošetřit vhodným fungicidem. Ošetření se provádí postemergentně povolenými přípravky fungicidů. Z tohoto důvodu by měl pěstitel porost průběžně kontrolovat, zvláště za vlhkého a slunného počasí, kdy je tlak patogenu největší.

Pro maximalizaci opylení a semenného výnosu může být také v některých lokalitách vhodné doplnit produkční plochu o 3–4 úly na hektar. Toto opatření ovšem není nutností, například u ploch v blízkosti lesa nemusí být zapotřebí. S tímto souvisí také případná možnost spojit produkci medu a množení osiva jetele nachového, kdy inkarnát je velice atraktivní pro opylovače (31–38 % cukru v nektaru) a je možné vyprodukovat okolo 60 až 140 kg medu/ha.

Se svolením kolegů z podniku Agrosumak uvádíme jejich celkové náklady a výsledný výnos. Se samotným poradenstvím v oblasti množení 'ROKALI' (i jiných osiv), jsou naši referenti pro množení plně k dispozici.

Odrůda DLF 'ROKALI'; fotografováno 19. 5. 2022. Foto archiv firmy

Padlí na jeteli nachovém. Foto archiv firmy

Ekonomika 'ROKALI'	Kč/ha
Tržba za osivo	39 780
Dotace na plochu	7 075
Ostatní dotace	1 223
Celkové náklady	-14 261
Výnos celkem	33 817

- Po odečtení nákladů činil výnos 25 519 Kč/ha, pokud přičteme i jednotlivé dotace, které je možné získat, tak se dostaneme na částku 33 817 Kč/ha. Ekonomická hodnota osivářské produkce 'ROKALI' je tedy naprosto evidentní (viz tab. 1). Mimo samotný peněžní výnos je nezanedbatelnou výhodou pěstování 'ROKALI' jeho předplodinová hodnota. Režim, kdy necháme vzejít a nejméně dva měsíce vegetovat výdrol po sklizni semenářského porostu, nám umožní tvorbu další organické hmoty a pokračovat v produkci dusíku vázaného půdními bakteriemi. Jedná se o množství okolo 67 kg N/ha. Ekonomika tohoto inputu je při dnešní úrovni cen minerálních hnojiv velmi vítaná a obecně platí pravidlo, že si v následující sklizni vylepšíme úrodu ozimé pšenice o 1–2 t/ha. Jetele nachový je tedy velice vhodným přerušovačem osevního postupu obilovin a jejich výbornou předplodinou. Data budeme sledovat v praxi.

Úskalí pěstování jetele nachového spočívá především v těchto okamžicích:

- Setí do špatně připravené půdy, do velké hloubky nebo za dlouhotrvajícího sucha
- Včasná herbicidní ochrana na podzim na potlačení heřmánkovců apod.
- Vyležení porostu po dlouhotrvající sněhové pokrývce a následné komplikace vlivem počasí
- Padlí ve vegetativní fázi růstu – postřik
- Počasí v době opylování: 2–3týdenní období (závislost výnosu na opylení)
- Desikace a načasování sklizně

Vývoj porostu po sklizni 1. 7. až 31. 8., Suchdol nad Odrou. Foto archiv firmy

- Sklizeň velmi opatrná, strbouly se rozpadají a semeno vypadává

Využití jetele nachového v rostlinné výrobě má půvabnou historii v tzv. plynulém pásu zeleného krmení, a to především v Landsberské směsce (ozimá směs složená z 50 % jílku mnohokvětého italského, 30 % jetele nachového a 20 % vikve ozimé). Naše společnost dodává i jednoduché směsi jílku a inkarnátu, nebo festulolia

a inkarnátu k intenzivním pícním účelům, a to zejména do některých oblastí v Maďarsku.

Ing. Ondřej Borowiecki
Produktový manažer
+420 727 930 928

Ing. Aleš Rybák
Obchodní zástupce
+420 727 931 042

Obrázky z pícninářského pokusu Švábenice – první seč ozimé směsi Porubka a 'ROKALI' těsně před metáním jílku mnohokvětého, Švábenice 2021. Foto archiv firmy

TRAVNÍ SMĚSI

Z VLASTNÍ PRODUKCE

PÍCNINÁŘSKÉ

luční • pastevní • jetelotravní

TRÁVNÍKOVÉ

parkové • zátěžové • regenerační

Přejeme Vám úspěšný nový rok s našimi osivy.

pojd'te s námi v novém roce
množit

TRÁVY A JETELE

- plodiny s nízkými vstupy
- agronomický a ekonomický profit
- vysoké výnosy
- ověřené vlastní zkušeností

OSIVA PIONEER

KUKUŘICE
SLUNEČNICE
ŘEPKA

KLAS Nekoř a.s.

Nekoř 180, 561 63

E-mail: klas@klas-nekor.cz

www.klas-nekor.cz

Tel.: 702 120 274

720 235 877

605 504 774

465 676 445

Úhel pohledu

Věda, umění a život. Že tahle tři slova na „první dobrou“ nesouvisejí s bezpečnými a dostupnými potravinami? Na první pohled možná ne, ale už na ten druhý ...

Víte, kolik výsledků vám najde Google, když do tohoto vyhledávače zadáte pojem „zemědělství“? Přibližně 16 milionů. A mezi nimi třeba informace Wikipedie, které říkají například, že ...

„**Zemědělství** je věda a umění pěstování rostlin a chovu hospodářských zvířat. Zemědělství hrálo klíčovou roli při vzniku usedlé lidské civilizace, přičemž kultivace domestikovaných druhů rostlin a zvířat

vytvořila potravinové přebytky, které lidem umožnily žít v městských sídlech. Dějiny zemědělství počínají před tisíci lety...“

Nebo, že ...

„**Zemědělství** je obvykle míněno jako lidská činnost, avšak plodiny také pěstují jisté druhy mravenců, termitů a nosatců. Zemědělství má řadu definic, lišících se zahrnovaným rozsahem. Ve svém nejširším smyslu využívá přírodní zdroje k produkci komodit zajišťujících život ...“

Tak vidíte, věda, umění i život – to vše je zemědělství. Po ideologii nebo nějakém fanatismu ani vidu, ani slechu. A přesto v české kotlině vítězí.

České zemědělství potřebujeme posouvat dopředu ve všech aspektech. A to i ve vztahu k životnímu prostředí. To nikdo nepopírá. Ale rozhodovat musí odbornost a rozum. Lidé se zkušenostmi z praxe, nejlépe národohospodáři. A ne, jako se v poslední době stalo zvykem, že má hlavní slovo zmíněná ideologie a zelený fanatismus. Přesně ten zelený fanatismus, který nám ve finále zničí i onu přírodu a životní prostředí, které si bere jako zástěrku. Proč asi? Protože jde podle mého názoru jen o nástroj obchodního boje.

Závěr roku je obdobím, kdy si zpravidla něco přejeme. Zdraví, to především. Za mne by bylo fajn, kdyby navíc věda, umění a život vyžrály nad ideologií a fanatismem.

Všem zemědělcům v Pardubickém kraji přeji úspěšný rok 2023.

Miroslav Krčil

Vaše úspěšná sklizeň založená na precizní souhře všech strojů. Klíčovou roli hraje sklízecí mlátička. Ta je rozhodujícím faktorem pro spolehlivý sezónní výkon, rok co rok.

Optimalizované modely sklízecí mlátičky LEXION jsou nejvýkonnější na trhu - měřeno dle sklizené plochy nebo sklizeného množství tun za rok. Své přednosti ukazují přesně ve chvíli, kdy potřebujete maximální výkon - i za nepříznivých podmínek. Tak šetříte čas a pohonné hmoty a jste výkonní jako nikdy předtím. Objevte nyní, jak časově přesně, hospodárně a spolehlivě můžete přivést svou příští sklizeň s LEXION.

lexion.claas.com

KLAS Nekoř a.s.
prodej a servis zemědělské techniky

Výhradní prodejce
pro východní Čechy:
KLAS Nekoř a.s.
Nekoř 180, 561 63 Nekoř
www.klas-nekor.cz
petr.kosek@klas-nekor.cz
tel: +420 606 488 735

CLAAS

Miroslav Krčil
radní pro zemědělství, venkov
a životní prostředí

Silážní hybridy firmy PIONEER dosahují nejvyšší produkce mléka z hektaru

V poslední době trápí zemědělce zhoršené ekonomické podmínky. Zvýšené náklady na vstupy, hlavně hnojiva, nafty, elektrické energie a plynu nutí každého hospodáře k úsporám a lepšímu využití všech dostupných možností úspor.

Stále rostoucí ekonomický tlak přináší jiný pohled na celý systém hospodaření na půdě a na pečlivý výběr pěstovaných plodin i odrůd. Je proto potřeba vybírat odrůdy, které přinesou nejen maximální produkci, ale také maximální ekonomiku. Jednou z možností je výběr vhodného silážního hybridu pro zvýšení produkce mléka a masa. Dlouhodobě se firma PIONEER zabývá šlechtěním takových kukuřic. Jejím cílem je přicházet na trh se stále výkonnějšími hybridy s maximální produkcí mléka z hektaru. **Nositelem energie v siláži je škrob, proto krmivo s jeho vyšším obsahem je stravitelnější, a tím přináší větší produkci mléka i masa. Společnost PIONEER označila skupinu takových hybridů kukuřice logem MILK Power.** Siláž z takto označených hybridů zaručuje maximální využití živin vysokoprodukčními dojnými. **Do této skupiny patří hybridy P7364, P7460, P8201, P8358, P8888, P9127, P9415.**

K nejranějším hybridům pro špičkovou kvalitu siláže patří P7364 (FAO 210) jako novinka a P7460 (FAO 220),

kteří dosahují nejvyšších výnosů siláže i škrobu i v chladné bramborářské oblasti. Jejich využití je také možné po žitě nebo případných zaořávkách. Dokáží dosáhnout vysoký výnos škrobu a energie z 1 ha i v horších přírodních podmínkách i v nepříznivém ročníku. Díky nadprůměrnému výnosu hmoty a stravitelnosti se stal hybrid P7364 novým silážním hybridem zaměřeným na zvýšení mléčné užitkovosti krav. Hybrid P7460 pěstují dlouhodobě s úspěchem ZOD Zálší a letos jim dal výnos siláže 49,7 t/ha při průměrné sušiny 36 %.

Nejvyšších výnosů siláží v raném sortimentu dosahují hybridy MILK Power P8201 (FAO 240), P8358 (FAO 260) a P8888 (FAO 290). Tyto hybridy prokazují vysokou meziroční výnosovou stabilitu siláže především v řepářské výrobní oblasti. Díky výšce a bohatému olistění má tato skupina hybridů vysokou stravitelnost vlákniny. Zásluhou nadprůměrného výnosu škrobu lze ocenit i energetickou hodnotu. Hybridy P8201 a P8888 prošly naším ÚKZÚZ a výborně se osvědčily v zemědělské praxi. Jedním

ze spokojených pěstitelů kukuřice P8201 je ZD Trstenice, které na 80 ha dosáhlo průměrného výnosu 46 t/ha při sušiny 34 %. Tyto hybridy dlouhodobě dosahují vysokých a jistých výnosů siláže u kukuřice firmy PIONEER také v akciové společnosti KLAS Nekoř, kde sklídili celopodnikově 48 t/ha o sušiny 34 %.

MILK Power hybridy kukuřice musí splňovat následující důležité podmínky:

- nadprůměrný výnos silážní hmoty s vysokou stravitelností zbytku rostliny
- vysoký výnos zrna se zvýšeným podílem energie v silážní hmotě
- zubovou formu zrna s rychlejším využitím pro produkci mléka a masa

Správným výběrem hybridů kukuřice pro příští rok může každý významně ovlivnit kvalitu siláží, a tím ekonomiku chovu skotu v celém podniku.

Ing. Oldřich Dostál
regionální zastupce firmy PIONEER

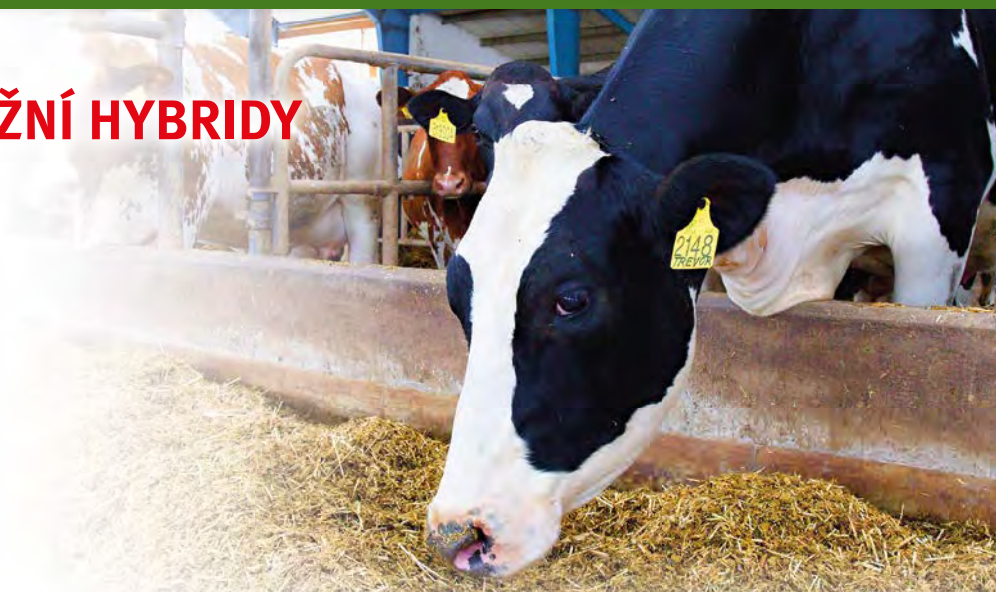

PIONEER ... ZVYŠUJE DOJIVOST A VÝKON BPS

VÝKONNÉ SILÁŽNÍ HYBRIDY

P8201	FAO 240
P8358	FAO 260
P8888	FAO 290
P9127	FAO 310

JEDINEČNÉ KONZERVANTY DO KUKUŘIČNÝCH SILÁŽÍ

SILA-BAC® Mais Kombi	Zkracuje dobu zrání kukuřičných siláží na 7–10 dní
11CFT	Zvyšuje stravitelnost vlákniny až o 5 % bodů
11CH4	Zvyšuje produkci metanu až o 8 % bodů

ANALYTICKÝ SERVIS

- kompletní rozbory konzervovaných krmiv
- stanovení optimálního termínu silážování
- pro naše zákazníky **ZCELA ZDARMA**

Dožínky 2022

V letošním roce byly pro mě dožínky jednoznačně jedny z těch komplikovanějších.

Od rána se nedařilo, respektive přicházely problémy a nepříjemnosti. Ano, to tak u těchto akcí je, a problémy jsou od toho, aby se řešily. Na konferenci to jiskřilo. Mrzelo nás, že se nakonec nezúčastnil nikdo za MZe. Musím moc poděkovat kolegům z okresů a spoluorganizátorům za pomoc. Bez nich by taková akce nefungovala. Po-

děkování také patří Pardubickému kraji za podporu akce. Dobrá zpráva je, že běžný návštěvník si kromě počasí, které nám nepřálo, žádných problémů nevyšiml. Pevně doufám, že letos jsme si to už vybrali na rok dopředu. A tak zase za rok 24. 9. 2023 a bez komplikací!

-vr-

Polní přehlídka hybridů kukuřice

Letos proběhla 13. září. Tradiční akce s tradičním vyhodnocováním vzorků v pojezdě laboratoři nebo ukázkou moderní techniky CLAAS. Milá návštěva tentokrát „proběhla“ v podobě okolo jdoucích malých návštěvníků ze školky. Kdo ví, třeba se jednou s nějakým potencionálním zemědělcem potkáme třeba na nějakém polním dni.

**Veselé Vánoce
a šťastný nový rok**

**Přejeme Vám klidné prožití
vánočních svátků, pevné zdraví
a hodně úspěchů do nového roku.**

Děkujeme Vám za přízeň a těšíme se na další spolupráci v roce 2023.
Jiří Havelka, ředitel RENOMIA AGRO

 **RENOMIA
AGRO**

Vždy ve Vašem zájmu.

DO NOVÉHO ROKU 2023 VÁM PŘEJEME
MÍR, LÁSKU A SPOUSTU RADOSTNÝCH OKAMŽIKŮ.

NA FARMĚ VE FORMĚ!

VAŠE

Počasí, pojištění, PGRLF

Musím říct, že za ta léta největší osobní účast zemědělců na této akci, což nás velmi těší. Neutíkající posluchači, kteří vydrželi do konce. Co více by si pořadatel takové akce mohl přát? 19. října vystoupili

tradiční hosté, kterých si nesmírně vážíme, nejen za to, že za námi jedou takový kus cesty z Prahy. Mluvím o PGRLF, letos dorazil nový šéf, kterého však známe, a také pan ředitel ČHMÚ, zástupce Generali,

Renomia a jiní. Novou tvář z řad osobností byla paní Alena Zárybnická, známá meteoroložka a moderátorka ČT.

*Příjemné prožití vánočních svátků
a do nového roku pevně zdraví,
hodně štěstí, spokojenosti, mnoho
osobních i pracovních úspěchů
Vám přeje*

**Agrární komora
a Zemědělský svaz Svitavy**

*Pevné zdraví a hodně úspěchů v roce 2023
Vám přeje kolektiv pracovníků společnosti AGRA GROUP a.s.*

StimGUARD pH®
Váš ochránce i v roce 2023

PF 2023

DĚKUJEME

Vám za důvěru
a spolupráci
v roce 2022
a do roku 2023
Vám přejeme
mnoho osobních
a pracovních
úspěchů!

AGRA POJIŠŤOVNA

www.agrapojistovna.cz

Zelené Švédsko

Letos jsem dostal jedinečnou příležitost se v rámci studia podívat do Švédska.

Jeli jsme tam v září, takže jsem počítal s chladným počasím. Mé odhady byly správné, avšak od Česka k mému překvapení se teploty zase tak zásadním způsobem nelišily, rozdíl byl maximálně $-3\text{ }^{\circ}\text{C}$ a je tam víc větrno. Což mě přivádí k prvnímu z mých poznatků, a to je neskutečný počet větrných elektráren na jinak zcela nevyužitých plochách. Pokaždé, když jsme projížděli krajinou, mě překvapilo, kolik je všude zeleně a dlouhé vzdálenosti mezi malými vesničkami. Když říkám malými, myslím tím snad jen 3 domy bez jakékoliv infrastruktury. Na těchto vesničkách mi přišlo zajímavé, že všechny domy měly specifickou architekturu a stejné spektrum barev – červená, žlutá, zelená, ale domy byly vždy jednobarevné. Pokud byste si zde chtěli postavit dům mimo větší města, je striktně požadováno dodržení stejného stylu domů v daném místě.

Hospodaření, zejména chovy zvířat jsou ve Švédsku spíše extenzivní. Hodně zde těží dřevo a rašelinu.

Jedním ze zdrojů masa jsou zde losi. Los je zde viníkem až 15 dopravních nehod denně, proto je ve velkém střílí. Navštívili jsme losí safari, kde nás prováděl český průvodce. Dříve než toto vyšlo najevo, jeden ze spolužáků posměšně prohlásil, že vypadá jako typický Švéd (dlouhé blond vlasy a plnovous).

Z losů je hlavně maso. Je zcela běžné, že se rodí dvojčata. Los může dávat najevo najednou dvě emoce – jedním uchem uklidňuje mládě a druhým uchem varuje protivníka – pokud mu rozumí. ☺

Ochutnali jsme uzenářské speciality z losího masa a byly výborné.

Navštívili jsme královské město Stockholm, konkrétně Zlatou halu, kde se předávají Nobelovy ceny. Já osobně jsem navštívil tu nejmodernější část města, která mi vyrazila dech. Představte si 15 nákupních center na jednom místě. Ve městě jsem si nemohl nevšimnout oproti ČR výrazně milejších Švédů, kteří neměli problém zeptat se, jestli něco nepotřebuji,

myslím tím, především obsluhu v obchodech.

Ochutnali jsme také místní uzené ryby, projeli se na kánoích. Když jsme procházeli lesem, všiml jsem si výrazné ledovcové krajiny, tzn. kopcovitá krajina a v lesích byla tzv. mechová patra.

Do Švédska jsem jel, protože jsem si řekl, že už se tam třeba nikdy nepodívám a rozhodně tohoto jedinečného zážitku nelituji.

-Is-

Žádné pole mu neodolá. NOVÝ CLAAS TRION.

Každé pole je výjimečné. Vyžaduje od Vás i od Vašeho stroje plné nasazení. Právě proto jsme vyrobili sklízecí mlátičku CLAAS TRION, která kombinuje novým způsobem výkon s účinností a osvědčila se na jakémkoliv poli. Rychle a jednoduše přejdete z jedné plodiny na jinou. Její mláticí ústrojí je navrženo pro vysokou průchodnost. Sebevzdělávací asistenční systém pro řidiče Vám pomáhá sklízet efektivně a pohodlně. Zažijte se sklízecí mlátičkou TRION spolehlivost v nové dimenzi.

Nová sklízecí mlátička CLAAS TRION. Hodí se na Vaši farmu.
trion.claas.com

KLAS Nekoř a.s.
prodej a servis zemědělské techniky

Výhradní prodejce
pro východní Čechy:
KLAS Nekoř a.s.
Nekoř 180, 561 63 Nekoř
www.klas-nekor.cz
petr.kosek@klas-nekor.cz
tel: +420 606 488 735

CLAAS

Mimořádná aktualizace LPIS a příprava jednotné žádosti 2023

Podle zákona o zemědělství je nejméně jednou za pět let prováděna mimořádná aktualizace evidence půdy LPIS. Ve srovnání s mnohými státy EU je v České republice stále poměrně hodně pozemků dotčeno každoročními uživatelskými změnami, výstavbou, zejména liniových staveb. Proto se mimořádná aktualizace v zájmu udržení kvality LPIS provádí v intervalu dvou let. Vysoká kvalita LPIS je jednou ze základních podmínek pro poskytování dotací a je každoročně kontrolována orgány EU. V posledních letech tyto kontroly dopadají dobře, což vede ke snižování míry kontrol u žadatelů a umožňuje zavádění nových kontrolních postupů s využitím družicového sledování. Tyto postupy nabízejí možnost nápravy nedostatků na základě upozornění. Jejich cílem není častější postih, ale dodržování pravidel všemi žadateli.

Na území Pardubického kraje bylo v tomto roce provedeno letecké měřické snímání. Nad získanými ortofotomapami bude zahájena mimořádná aktualizace LPIS. Tu provádějí okresní pracoviště Státního zemědělského intervenčního fondu, Oddělení příjmu žádostí a LPIS. Mimořádná aktualizace začíná 1. 12. 2022, a musí být ukončena nejpozději do termínu příjmu jednotných žádostí, což je obvykle 15. května následujícího roku.

Pracovníci OPŽL připraví návrhy dílů půdních bloků v hranicích identifikovatelných na ortofotomapách a informují o tom dotčené uživatele. Žádná změna nemůže být provedena bez vědomí a souhlasu uživatele. Je na uživatelích pozemků, aby si průběžně kontrolovali návrhy OPŽL. Mohou se k nim vyjadřovat, stav pozemku se mohl od doby pořízení ortofotomapy změnit, a proto mohou využít fotografie nebo jiné důkazní prostředky, kterými podpoří svůj požadavek na opravu zákresu.

Kontrola navrhovaných zákresů se nejsnáze provádí, pokud má zemědělec přístup do Portálu farmáře. I když jej nemá, nové návrhy dílů půdních bloků se zobrazují i na veřejném LPIS, kde si je může prohlédnout každý. Veřejný LPIS je možné vyhledat pomocí této adresy:

<https://eagri.cz/public/web/mze/farmar/LPIS/>

Nebo postačí otevřít webovou stránku ministerstva zemědělství eagri.cz, kde je v často hledaných informacích vždy přístup na „Portál farmáře eAGRI, registry a aplikace“.

Rád bych upozornil i na to, že od příštího roku bude pro podání žádosti o dotaci nutné splňovat podmínku aktiv-

ního zemědělce. Mimo jiné to znamená, že žadatel musí být evidován jako zemědělský podnikatel. Počínaje 1. 1. 2023 bude všem podnikajícím fyzickým osobám zřízena datová schránka. SZIF je povinen při komunikaci s žadatelem přednostně tuto datovou schránku využívat. Jedinou výjimkou je osobní jednání, kdy se písemnosti předávají osobně. Je proto nutné si obsah datové schránky

pravidelně kontrolovat, nebo si nastavit upozornění na došlou zprávu zasláním sms na mobilní telefon, nebo informací do e-mailu.

Společně s oznámením o zahájení řízení v LPIS je uživatelům zasílán návrh souhlasu s připravenou aktualizací DPB. Chtěl bych touto cestou požádat, aby dotčení uživatelé reagovali a souhlasy zasílali zpět, významně to ulehčí naši práci, a tím se vytvoří dostatečný prostor k pomoci s podáváním žádostí o dotace a vysvětlováním zásad nové SZP.

Po ukončení mimořádné aktualizace, před příjmem jednotné žádosti, se budou

konat semináře k nastavení nových dotačních pravidel. Semináře budou organizovány podle aktuální nálezové situace. Přednost dáváme prezenčnímu semináři v každém okrese, jak na to byli žadatelé v minulosti zvyklí. Pokud to nálezová situace nedovolí, bude nezbytné jej udělat on-line ve více termínech. Semináře uspořádáme, jakmile to bude možné. Tedy bezprostředně poté, co ministerstvo zemědělství vydá jednotlivá nařízení vlády a bude znám výklad nových podmínek. Prozatím máme k dispozici pouze informace zveřejněné na webových stránkách MZe, které je možné najít na eagri.cz,

v záložce „SZP pro období 2023–2027“ – Základní informace.

Pracovníci OPŽL jsou připraveni odpovídat na dotazy zemědělců k nastavení pravidel nové SZP podle informací z veřejně dostupných zdrojů. Mají také možnost shromáždit dotazy zemědělské veřejnosti a předávat je ministerstvu zemědělství. Věřím, že díky tradičně dobré spolupráci se zemědělskou veřejností úspěšně zvládneme mimořádnou aktualizaci i příjmem jednotných žádostí v roce 2023.

Ing. Bohuslav Lapáček
SZIF

PŘÍSPĚVEK AK CHRUDIM

V době, ve které dnes žijeme, je obdobím, kde největší jistotou je nejistota!

Co mohla udělat pravicová vláda a překvapivě neudělala? Snížit DPH na potraviny, také na energii a pohonné hmoty. Lidé by nebyli nuceni orientovat se na levnější a možná i méně kvalitní zboží. Nebylo by pak nutné jezdit za levnějším zbožím do zahraničí, kde také zůstanou i peníze, které nám potom, jak se říká, doma schází a zůstávají u našich okolních sousedů.

Považuji za nemravné zvyšovat platy volených zástupců, a to na všech úrovních. V době, kdy se potýkáme s řadou nejistot a problémů, by měla být solidarita nevyrobní sféry se sférou produkční. Což by asi také pomohlo přibrzdit inflační spirálu! Myslím si, že ke zvýšení daní by mohlo dojít tam, kde se dosahuje násobků průměrné mzdy. Bylo by vhodné navrhnout progresivní zdanění a projevit tak solidariitu s lidmi, kteří vychovávají nezaopatřené

děti a musí mít třeba i více zaměstnání, aby je vůbec byli schopni uživit.

NERV (Národní ekonomická rada vlády) vytvořila návrh, jak stabilizovat veřejné finance, tedy přesněji více než 20 opatření, které jsou asi potřebná a dotknou se nás všech!

Jako dalším extrémem naší vlády se ukazuje výše daně z mimořádných zisků. Ta by také neměla překročit únosnou

mez. Podle mého názoru je potřeba docílit určité rovnováhy, aby kapitál a investoři nekončili opět v zahraničí.

To je názor, za kterým si stojím.

Ing. Václav Kroutil
ředitel AK Chrudim

Saxon

- žlutosemenná, doporučená odrůda SDO
- středně raná odrůda s nejnižší HTS v ČR - 220 g
- odolná k polehání a kořenovým chorobám

Avatar

- žlutosemenná, doporučená odrůda SDO
- vzrůstný typ k univerzálnímu využití
- vysoké výnosy ve všech oblastech Evropy

Impuls

- zelenosemenná, doporučená odrůda SDO
- vysoké výnosy v obou zkušebních oblastech
- nejprodávanější zelený hrách v ČR

Kolodějská 24, Stupice, 250 84 Sibřina
e-mail: selgen@selgen.cz • www.selgen.cz • tel.: 702 251 092

selgen®

Na zemědělské škole v Chrudimi se slavilo

Po dva víkendy otevřela Střední škola zemědělská a Vyšší odborná škola Chrudim veřejnosti své brány.

17. 9. v rámci oslav školy při příležitosti neuvěřitelných 160 let od jejího založení. Na webových stránkách školy se můžete dočíst zajímavosti z její bohaté historie, kterou možná málokdo zná a je to určitě škoda.

Uvádím malou ukázkou:

4. listopadu 1862 byla v Chrudimi při nižší reálce otevřena dvouletá hospodářská škola a následující den byla zahájena výuka. Spolu s nižší reálkou sdílela učitelský sbor i budovu čp.

57/1. Spojení obou škol se po roce ukázalo nevýhodné. Zájem o oddělení polních prací byl velký, a proto v roce 1863 byla správa škol

oddělena a pro hospodářskou školu byl najat Kuchynkův dvůr čp. 55/IV. i s přílehlými pozemky.

První veřejná celoroční zkouška se konala v sále „Na Střelnici“ 3. srpna 1863 a kromě jiných se jí zúčastnil

i zemský poslanec a historik Království českého František Palacký a zemský poslanec dr. Ladislav Rieger.

8. 10. proběhly Dny otevřených dveří, které škola dělá pravidelně. Byli jsme tam a užili jsme si to. Krásná výzdoba, ukázky a prezentace spolků a samotné školy. Výstava zvířat a techniky, zkrátka na své si přišli velcí i malí a snad i ti nejdůležitější, a to jsou potenciální studenti.

POJIŠTOVACÍ A FINANČNÍ SLUŽBY
S LEHKOSTÍ MOTÝLA ...

ASTORIE a.s.

Zemědělské pojištění
pojištění pro zemědělce ušité přímo pro vaše podnikání

PROČ SI VYBRAT PŘÁVĚ NÁS?

S pojištěním od nás dostáváte vždy něco navíc.

- kvalitní risk management
- vždy tu nejlepší nabídku z pojistného trhu
- kompletní správu pojištění zahrnující vyřízení pojistných událostí
- statistiky, návrhy na minimalizaci škod

NABÍZÍME

Služby

- pojištění budov a staveb
- pojištění movitého majetku
  - pojištění strojů
- pojištění odpovědnosti za škodu
  - pojištění plodin
  - pojištění zvířat
  - přepravní rizika
- pojištění managementu
  - pojištění vozidel

KONTAKT

Kontaktujte nás

Ing. Martin Olbrich
regionální manažer
olbrich@astorieas.cz
724 488 212

již více než
30 let

AgroKonzulta Žamberk spol. s r.o.

- Prodej přípravků na ochranu rostlin
- Osiva a hnojiva
- Obchod s komoditami

Vám děkuje za spolupráci v roce 2022
a těšíme se na spolupráci v roce příštím!

Objednejte si namořené
osivo jarního ječmene
již nyní!

Používejte přípravky na ochranu rostlin bezpečně.
Před použitím si vždy přečtete označení
a informace o přípravku. Respektujte varovné
věty a symboly uvedené v označení.

BASF
We create chemistry

AgCelence
Očekávejte více.

Systiva®

Zjednodušte si hospodaření

- Nahrazuje jedno ošetření fungicidem na list
- Bez aplikačních omezení
- Vytváří základ pro vyšší a jistější výnosy
- Dlouhodobá ochrana proti chorobám od samého počátku vegetace

pf 2023

innovo ISO
Better chemistry

AgroKonzulta Žamberk spol. s r.o.

Služby mačkání a vakování vlhkého zrna

A. Kukuřice

V běžných vlhkostech 33 % - 39 %
Zvládneme i extrémní vlhkosti až 46 %

- Ekonomicky výhodná metoda
- Kombajnem sklizené zrna se mačká, zároveň konzervuje a ukládá do vaku
- Nemusí se převážet, dosoušet a šrotovat
- Zrna je okamžitě připraveno na zkrmování

B. Obiloviny

Ve vlhkostech od 38 %

- Využívá se v podhorských oblastech, u polehlých porostů obilí
- Také ke sklizni nerovnoměrně zralých částí porostů
- Sláma z obilovin je velice kvalitní krmná surovina

www www.agrokonzulta.cz

✉ sarik@agrokonzulta.cz

☎ 602 428 086

Bud'me optimisté i v nadcházejícím roce 2023 – bez potravin to nepůjde

Blíží se konec roku, a to je vždy čas k bilancování. Letošní rok byl pro mnohé zemědělce prověrkou nejen jejich agrotechnických znalostí, ale i jejich manažerských schopností. Jaro se neslo v duchu skokového nárůstu cen základních hnojiv, energií a dalších nákladů, zejména PHM. Dotklo se to nás všech a mnoho podniků vyhlíželo do budoucna s obavami. Přesto byl letošní rok pro pěstování většiny komodit příznivý. Značná část pěstitelů dosahovala ve vybraných položkách nadprůměrných výnosů a někde padaly i rekordy. V nejúrodnějších oblastech se výnosy pšenice pohybovaly až okolo nádherných 12,5 t po hektaru. To při dobrém zobchodování (ceny se určitý čas pohybovaly i okolo 9.000 Kč za tunu) uspokojilo nejednoho ekonoma. Celkově tak většina zemědělců bude končit rok s dobrým hospodářským výsledkem.

Minerální hnojiva

Minerální hnojiva v letošním roce nebyvale podražila. Řada zemědělců se rozhodla jejich používání omezit, a tím ušetřit. Množství použitých minerálních hnojiv totiž nemá vždy přímou úměru s dosaženými výnosy. Důvodů je hned několik.

pH půdy – v příliš kyselých půdách mohou být dostupnější prvky, které jsou pro rostliny toxičtější (Al, Mo) a zároveň se řada důležitých prvků stává méně přístupnými (Ca, Mg). Nízké pH **omezuje obecně příjem živin a použití minerálních hnojiv je značně neefektivní.**

Naopak, v příliš alkalických půdách se snižuje příjem fosforu a většiny mikroprvků. Takže účinnost minerálních hnojiv je opět významně limitována. Pouze pokud máte pH půdy v rozmezí hodnot 6–7,5 máte šanci významně ovlivnit příjem živin z půdy. V tomto rozsahu pH je rostlinám dostupná většina živin a minerální hnojiva dávají největší smysl.

Vláhá (sucho) – při nedostatku vláhy dochází ke snížení schopnosti rostlin

vstřebávat živiny prostřednictvím kořenů do svého tělního řečiště, protože nedochází v okolí kořenového systému k vytvoření vhodných podmínek – půdního roztoku, ze kterého by rostliny výživu vstřebaly. Zároveň dochází k významnější blokaci (imobilizaci) některých prvků zásadních pro vývoj rostlin.

Strategickým prvkem je fosfor – volný, přístupný, rozpuštěný fosfor je základní podmínkou průběhu metabolických reakcí v rostlině. Deficit pod 40 mg/kg půdy v kořenové zóně významně snižuje úrodu! Podle prof. Ing. I. Michalík, DrSc., Naše pole, 5. srpna 2020: „*Kontaktní příjem P lze uskutečňovat jen za předpokladu minimální vzdálenosti fosforu od kořenů do 1 mm, přitom pro příjem dusičnanů je minimální vzdálenost 10 mm. Vzhledem k nedostatečné mobilitě fosforu v půdě o jeho příjmu nerozhoduje rychlost migrace fosforu v půdě, ale především prorůstání kořenů do prostorů lokalizace fosforu.*“

Pokud nejsou vytvořeny vhodné podmínky pro příjem živin, je reálná využitelnost použitého minerálního hnojiva 20–30 %.

Čím můžeme nahradit drahá minerální hnojiva?

- Chlévský hnůj: v aerobních podmínkách jsou nevýhodou velké ztráty organických látek, a především cenného dusíku, který se rychle vytrácí v amoniakální formě.
- Kejda: aplikace má časová a technologická omezení s ohledem na riziko splavování živin do hlubších vrstev půdy a také do podzemních a povrchových vod.
- Digestát z BPS: Nevýhodou je, čím lépe pracuje BPS, tím méně rozložitelných (využitelných) prvků v digestátu zbývá. Digestát se skládá ze separátu a fugátu. Aplikace fugátu dosahuje srovnatelných výnosů jako při využití minerálních hnojiv, zatímco separát dodává půdě organické látky, podobnější účinkům hnoje. Separát také oproti digestátu dodává do půdy dvakrát více fosforu a hořčíku.
- Cukrovarnická šáma: hlavním účinkem je zlepšení struktury půdy a snížení její kyselosti. Kromě vápníku dodává do půdy další důležité prvky – N, P, K.

- Čistírenské kaly: zde je asi největším nedostatkem administrativa. Po jejím zvládnutí jsou kaly výborným zdrojem živin. Některé obsahují až 12 % P. Problém nastává s jejich využitelností rostlinami v praxi.

Všechny vyjmenované materiály mají jedno společné. Obsahují značné množství živin vhodných pro rostliny, ale ne všechny jsou v dostatečně přístupné formě.

Nové technologie zvyšují využitelnost živin

V půdě tak zůstává vázané velké množství nevyužitých živin, které jsme tam dodali prostřednictvím drahých minerálních hnojiv nebo jiných materiálů. Tady se nabízí velký prostor k hospodárnějšímu využití daných materiálů, a tím přispět ke snížení rychle rostoucích nákladů na hnojení.

Nové poznatky vedou k používání nové generace bakteriálních přípravků podporujících rozklad organické hmoty a zlepšujících využití živin z půdy. Přípravky uvolňují do půdního roztoku obtížně přístupné prvky a podporují růst mikro vlásečnic na koncích kořenového valu, a tím ho dostávají k potřebným prvkům. V posledních letech se dosáhlo v této oblasti významného pokroku zejména v uživatelském komfortu aplikací.

Připravte se na jaro, při minimálních nákladech můžete rostlinám hodně pomoci! **Volbou vhodného přípravku ZPŘÍSTUPŇUJÍCÍHO ŽIVINY zvýšíte budoucí výnos za minimálních nákladů!**

Speciální přípravek pro „těžbu“ blokováných živin na vašich polích

Doporučujeme vysoce funkční přípravek **PROVEO MEGA**, koncentrát čisté kultury bezpečných půdních mikroorganismů *Bacillus megaterium*, kterých v posledních letech intenzivního hospodaření v půdě významně ubývá. Na základě **jedinečné receptury, vracející mikrobiální život do půdy**, obsahuje více než 1×10^9 KTJ čisté

kultury v jednom gramu přípravku. Je použitelný i v ekologickém zemědělství.

Užitečných mikroorganismů v půdě v posledních letech hodně ubývá a nejpočetnější jsou kyselé půdy. „Pro bakterie je nízké pH fatální, dochází k ochuzení společnosti organismů v půdě, a tím pádem i k omezení rozkladu organické hmoty. Výsledkem je hromadění organické hmoty, která se nerozkládá a půdě je jen mrtvou skládkou surového humusu.“ (*Edafon-Wokipédie*)

Přípravek zpřístupňuje rostlinám během vegetace živiny, zejména dusík, fosfor a draslík. **Na jeden hektar se pomocí bakterií uvolní kolem osmdesáti kilogramů dusíku, šedesáti kilogramů fosforu a devadesáti kilogramů draslíku. K dalším výhodám patří to, že se pole neochuzují o živiny a nedochází k vyčerpání půdy.**

Samozřejmě, přípravek **PROVEO MEGA** nepředstavuje z dlouhodobého hlediska náhradu klasického hnojení. Do půdy je nadále nutné dodávat snížené, ale dostatečné množství živin v minerálních nebo statkových hnojivech. Přípravek zajistí jejich lepší využití rostlinami.

Jak to funguje?

Bezpečné a výkonné bakterie zvyšují míru využití existujících půdních živin. **Výjimečné vlastnosti** čisté kultury *Bacillus megaterium*, jako nejvýkonnějšího producenta sekretů, **umožňují uvolňovat nerozpustné živiny do půdního roztoku**. Bakterie svojí enzymatickou výstavou mobilizují (uvolňují z nerozpustných sloučenin) fosfor do půdního roztoku, a tím ho zpřístupňují rostlině. V blízkosti kořene produkují růstové hormony – stimuluje růst kořenových vlásečnic. Tím zvyšují kontaktní plochy kořene (zvýšení schopnosti většího příjmu živin do rostliny).

Lepší využití živin = lepší ekonomika, snižuje náklady

Aplikace přípravku **PROVEO MEGA** zajistí mnohem lepší využití živin z půdy rostlinami a lze tak snížit dávku minerálních hnojiv cca o 20 %. Při současných vysokých cenách hnojiv se tím výrazně zlepšuje ekonomika pěstování plodin. Pokud máte vlastní zdroje hnoje, kejdy, digestátu, používáte cukrovarnickou šámu nebo různé odpadní kaly, dostáváte do rukou silný nástroj pro jejich efektivnější využití.

Přípravek lze použít bez ohledu na počasí, při aplikaci nevdává sucho ani mráz. Dlouhá stabilita výrobku umožňuje dvouletou záruku kvality, a tím i možnost delšího skladování. Pokud přípravek nepoužijete na podzim, můžete ho aplikovat v jarních měsících a naopak.

Výhody

- **Velmi nízké náklady na aplikaci a cenu přípravku.**
- Možnost aplikace s herbicidy, tekutými hnojivy, přípravky DAM a dalšími (s čímkoliv a kdykoliv).
- Jednoduchá manipulace.
- Bez omezení počasím, UV zářením.
- Lze použít do všech plodin a vyniká širokým aplikačním oknem. Zvláště vhodné se ukazuje použití na vápenitých půdách, kde bývá blokován fosfor a železo. Po použití přípravku s bakteriemi se fosfor stává přístupným pro rostliny.
- Dávky *BACILLUS MEGATERIUM* jsou velmi nízké, z čehož plynou **nízké náklady na ošetření** a vysoká míra přidané hodnoty pro pěstitele.

Za tým Envi Produkt

STŘECHA

- nezateplená sklolaminátová krytina ELYONDA s garancí nekorodování
- krytiny s antikondenzační úpravou
- izolační střešní sendvičový panel

STĚNY

- vnitřní obložení LAMSTO do agresivního prostředí
- sendvičový PIR panel s mPVC povrchem do agresivního prostředí

PODHLÉDY

- standardní nebo mPVC povrchová úprava interiéru
- lehké izolační PIR podhledy kompozitní sklolaminátové desky LAMSTO

PAMA, a.s.
Ostrov nad Oslavou 273
594 45 Ostrov nad Oslavou

+420 703 146 176
Po-Pá: 07:00–15:30

www.pamaas.cz
info@pamaas.cz

kontaktní osoba: Ing. Petr Kučera
tel.: 731 413 449
email: kucera.p@pamaas.cz

**Investujte do nového stroje
a sklízejte úspěch.**

moneta.cz/smart-finance

syngenta.

Milí obchodní partneři,

k přání příjemného prožití vánočních svátků připojujeme poděkování za Vaši důvěru a spolupráci v roce 2022.

Ať Vám rok 2023 přinese zdraví, štěstí, spoustu úspěchů a opravdových přátel.

Vaše Syngenta

Chraňte půdu Jezděte přes jeden záběr!

A nebo, chcete-li, třeba přes dva.
Méně přejezdů při otáčkách omezí utužení souvrstí a tím se na nich zvýší výnosy.

GFX-750 + NAV-900

- ▶ Nejoblíbenější pro všechny polní práce
- ▶ Přesnost až po RTK +/- 2,5 cm
- ▶ Ovládání až 256 sekčí

GFX-350 + NAV-500

- ▶ Novinka pro všechny, i menší zemědělce
- ▶ Základní přesnost pro běžné polní práce

Lze připojit několik typů pilotů Trimble, možnosti ovládání ISOBUS náradí.

Kontakty:

- Jan Bradáč
tel.: 601 089 405
- Radek Svoboda
tel.: 724 531 213
- Václav Jirka
tel.: 724 717 781
- Aleš Otáhal
tel.: 607 942 057

KVALITA • INOVACE • SOFISTIKOVANÁ ŘEŠENÍ

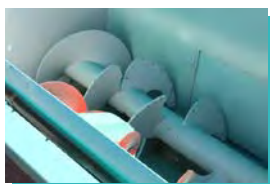
LEADING FARMERS

Míchací a řezací krmný vůz s horizontálními šneky

STORTI

Frasto
Storm

Segmentový řezací a míchací šnek zajišťuje kvalitní přípravu krmné směsi

Vážicí systém se třemi senzory je možné dodat v několika verzích vč. možnosti programování a přenosu dat

Stroj se samonosnou konstrukcí

Nakládka krmiva pomocí frézy (1500mm) vybavené reverzním chodem zaručující rychlé nabídní produktů

Vykládka krmiva pomocí centrálních vyskladňovacích dveří a pásů dodávaného v několika délkách - dle potřeb zákazníka

Výhradní dovozce

**MOREAU
AGRI**

Středisko
Moreau Agri, spol. s r. o.
Na Bílé 1231
565 01 Choceň

Pavel Vítek
mobil: 724 723 473
e-mail: vitek@moreauagri.cz

www.moreauagri.cz

TECHNICKÁ DATA	STROJ BEZ FRÉZY RM		STROJ S FRÉZOU RD		
	RM 9m ³	RM 13m ³	RD 9m ³	RD 13m ³	
Hmotnost stroje	kg	3600	4500	4650	5400
Délka	mm	5450	6180	6360	7090
Šířka	mm	2045	2045	2045	2045
Výška	mm	2490	2650	2490	2650
Počet šneků		2	2	2	2
Tažný prostředek	HP	70	80	70	80
Šířka frézy	mm	-	-	1500	1500
Dosah frézy	mm	-	-	3700	4000

Za vším hledej ženu

Překvapivě stojí i za stále oblíbeným Pribináčkem. Jindřiška Hessová vynalezla původní recepturu a založila mlékárnu v Hesově, což je dnes součást Přibyslavi.

V roce 1923 bylo v Přibyslavi založeno Mlékárenské a pastevecké družstvo – předchůdce podniku Pribina. V roce 1947 uvedli na trh tvarohový krém, ale pod tradičním názvem Pribináček je označován až od roku 1954.

At' žijí duchové

Kultovní píseň s motivem Pramen zdraví z Posázaví byla úspěšná reklama, která

stála údajně podnik jen pár kartonů Pribináčků na natáčení této pohádky.

Tradice mléka aneb Mlékárenský den

Snad právě pro výše uvedenou historii se v tomto městečku koná Mlékárenský den.

7. 9. se RAK PA zúčastnila této mimořádně povedené dvoudenní akce poprvé, i když se jednalo již o 31. ročník. Cílem

je propagace potravinářských výrobků z kvalitního mléka z naší země od krav, ovcí či koz. Víceprezident Leoš Říha za AK ČR a já, jako pozorovatel na tiskové konferenci věnované mléku a jeho zpracovatelům.

Ti zde byli zastoupeni jak velkými tradičními mlékárnami, tak malými a rodinnými podniky. Zazněla spousta informací a bohužel většinou nebyly pozitivní. Lidé méně nakupují, a to byl začátek září. Nyní na začátku listopadu to byla hlavní zpráva Událostí. Přeji proto všem, jak zemědělcům na začátku této vertikály, tak i zpracovatelům, aby tyto těžké doby ustáli a zůstaly nám tradiční produkty, jako je třeba Pribináček nebo Píkao, které oslavilo 70 let, a obecně naše bezpečně a chutně mléčné výrobky.

Konec Husitského vojevůdce

Historie hostičího městečka je bohatá. V těžbě stříbra byli ve 13. století hned za Kutnou Horou a v 15. století ho dobývali Husité.

Výprava na Moravu tady však pro Jana Žižku skončila. Podlehl zde na následky neléčených zánětů v roce 1424. Dnes se místo jmenuje Žižkovo pole a je to obec.

-vr-

Vsadte na kvalitu svého chovu a získejte titul Mléčná farma roku 2023

Každý přihlášený účastník obdrží hodnotné věcné ceny.

- 1. místo 50 000 Kč
- 2. místo 30 000 Kč
- 3. místo 15 000 Kč

Více informací a registrace na:

www.mlecnafarmaroku.cz

Partneři soutěže:

ECOLAB

Mlecoop

CRV
BETTER COWS > BETTER LIFE

XX
ČMSH
KRAJ
PRAHA
LITVÍČKA

mediální partner
BIA
chov

Foto Markéta Navrátilová

Rozhovor s Mgr. Alenou Zárybnickou

meteoroložkou a moderátorkou

Jaký je Váš vztah k Pardubickému kraji?

Moji předci z mamčininy strany pocházeli ze Sezemic. Na tamní faře jsem si díky televiznímu cyklu Tajemství rodu mohla prohlédnout listiny, které jejich přítomnost v kraji dokládají. A byla jsem se podívat v domě, kde před více než 100 lety žili. Asi to ani není náhoda, že mě před lety oslovil tehdejší ředitel Českého rozhlasu Hradec Králové a Pardubice Pavel Kudrna, abych právě tady měla svůj pořad rozhovorů s osobnostmi Zálesy Aleny Zárybnické. Teď už se vysílají taky v Liberci a reprizují na Dvojce ČRo. Je to radost! A kotva do východních Čech.

Co je dle Vás hlavním cílem práce zemědělce v dnešní době? Považujete národní zemědělství za obor pro národní hospodářství významný i v dnešním globálním světě?

Národní produkt – to je přece značka. Kamkoli ven přijedu, hledám to, co je danému místu vlastní. Potravinu a obecně zemědělské produkty nevyjímaje. A tak by to mělo fungovat i doma! Rozumím, že je těžké přežít v konkurenci levnějších potravin ze zahraničí... Ale zrovna tady bychom si národní hrdost mohli dopřát ve větších dávkách, ne?

Považujete zemědělství za atraktivní obor a jaký k němu máte vztah?

Obor je to hlavně náročný. Ne nadarmo se říká, že tvrdá práce je mít grunt. A kromě té každodennosti je třeba držet krok s moderními technologiemi. Skloubit to všechno dohromady je, aspoň si myslím, náročné. A úctyhodné! Občas o tom slyším vyprávět svého kamaráda, který patří ve východních Čechách k největším pěstitelům zeleniny. Příběhy jsou

to někdy absurdní a jen jeho tvrdohlavost a každodenní dřina jsou základem, aby to celé soukolí mohlo fungovat. Tedy dávat práci místním a obstát ve tvrdé konkurenci.

Proč se podle Vás potýká s generačním problémem?

Právě kvůli té náročnosti. Snadný zisk je snadný zisk, dřina přežití...

Jak byste zhodnotila současnou situaci v zemědělství – ceny potravin, ochrana zem. půdy, vliv obchodních řetězců?

Přesně to jsem myslela těmi absurdními příběhy. Jak to všechno zjednodušit? Necítím se povolána radit. Ano, přežijí jen ti, kteří se nebojí dřiny a jsou schopni riskovat. Záleží na každém osobně, ale spoléhala bych na profesní spolky, které budou vyjednávat, resp. vyjednávají na

místech nejvyšších – tam, kde se rozho-
duje... Něco je v moci jednotlivce, leccos
se ale líp řeší společně.

Můžou zemědělcům podle Vás pomoci i sami spotřebitelé?

Bezpochyby! Uváženým nákupem. Ale
upřímně, není to nakonec cena, která
zvlášt' v dnešní době, rozhodne? Troufám
si doufat, že je pořad hodně lidí, kteří si
v obchodech čtou etikety a hledají, koho
svým nákupem podpořit a koho nikoli.

Co doporučíte praktickému zemědělci za zdroj pro aktuální předpověď, zejména s ohledem na srážky na nejbližší 3 dny?

V Česku je nejpřesnější Aladin. Ovšem
bodová předpověď může být, zvlášt' v pří-
padě srážek, matoucí. Proto bych se dívala
nejen na meteogramy, ale sledovala bych
mapové produkty. A co hlavně, pídila bych
se po pravděpodobnosti předpovědi. Jsou
situace, které se dají předpovídat spoleh-
livě, ale i takové, u kterých ani na příští tři
hodiny neumíme děst' potvrdit či vyvrátit.
Každopádně, investice do porozumění
předpovědím počasí se určitě mnohoná-
sobně vrátí.

V jakém typu obchodů nakupujete nejčastěji?

Jak kdy, někdy u soukromníků, jindy v ře-
tězcích... Řeším čas, takže občas hřeším.

Řešíte původ surovin i v restauraci?

To je obtížné. Ale v mém případě – do
restaurací chodím výjimečně. Takže tady
jsou mé hříchy jen občasné. A vlastně ani
nevím, jestli už je standardní, že už se
hosté mohou z jídelníčku dozvědět, odkud
potraviny, resp. suroviny pochází. Fěr by
to rozhodně bylo. A připojit k tomu příběh-
y, bylo by to i hezké čtení – víc, než jen
řízek a cena.

Jste gurmán, a jaké je Vaše oblíbené jídlo?

Zkouším národní speciality v místech,
kam přijedu. A mám ráda právě ta jídla
s příběhem. Točila jsem kdysi Objektiv
v továrně na tradiční jihotyrolský špek
a dodnes vidím, s jakou úctou se tam dědí
recept na tu správnou směs koření. Bavila
mě návštěva švýcarských farem, které
vyrábějí sýry přímo na horských loukách.
I těch, kde se mléko z pastvin zpracovává
až v údolí. Chodím třeba v Livignu ráda
do mlékárny, kde si přímo můžete pro-

hlédnout technologii výroby. A protože
mám nejraději Alpy, vychutnávám si tře-
ba jihotyrolské knedlíky na salátu nebo
Keiserschmarren s hruškovým pyrém. Moc
se neohlížím, jestli jsou suroviny zdravé.
Říkám si, že s radostí snědený špek je
pro tělo lepší než s odporem snědená ta
nejzdravější superpotravina.

Jaký je Váš oblíbený recept, o který se podělíte s čtenáři.

Vyberu tři ze svých knížek Alpami na kole
I. a II. Jak jsem říkala, v každém kraji se
snažím ochutnat jejich kuchyni. A získat
recepty. Leccos se dá uvařit i z našich
surovin, ale nikdy to nebude takové, jako
když použijete lokální. Knedlíky a chleba
jsou taky nejlepší z naší mouky, že ano...
Tak dobrou chuť!

Jablečné lívanečky

V jihotyrolské kuchyni se prolíná alpská
kuchyně a italská lehkost. Vynikající jsou
třeba jablečné lívanečky. Dvě oloupaná
jablka nakrájíme na centimetrové plátky,
zalijeme citronovou šťávou, aby ne-
zhnědly, a necháme 10 minut stranou.
Těsto připravíme ze 125 g mouky, 1/8 l
mléka, dvou vaječných žloutků, balení

Foto Majka Votavová

vanilkového cukru a jedné lžice oleje.
Bílky ušleháme se třemi lžicemi cukru
a vmícháme do těsta. Plátky jablek se
obalí v těstíčku a smaží na oleji dozlatova.
Podávají se posypané cukrem se skořicí

a někdy i polité vanilkovou polevou. Ještě
ted' cítím tu vůni...

Jihotyrolská klasika Knödeltriss

Řeklo by se: „zase knedlíky...“ Ale tohle jídlo
se vyplatí ochutnat všude, kde to jen půjde.
Jedině tak máte šanci otestovat nejružnější
varianty chutí této jihotyrolské národní
speciality. Není chat a restaurací, kde by
chutnaly stejně. Ač na první pohled podob-
ně, liší se už jenom třeba tím, že do nich
místní farmáři přidávají bylinky ze svých luk
a dochucují je svými vlastními sýry. Třeba
na chatě Knuttenalm, kolem které jsme se
vraceli ze sedla Klammljoch (Passo di Gola).
Tam se rodina Ebenkoflerových stará o své
hosty vpravdě přepečlivě a z jídelníčku bylo
těžké si vybrat. Test knedlíků ale dostal
přednost. Servírují sýrový, špekový a špe-
nátový. O „českou variantu“ třeba toho
špenátového se můžete pokusit i doma. Na
másle do zlatova orestujeme nakrájené ro-
hlíky. Do mixéru vložíme osmahnutou cibuli
a česnek, orestovanou s posekaným špe-
nátem, přidáme vejce, muškátový oříšek,
sůl a pepř. Špenátovou směs smícháme
s moukou, mlékem, parmezánem a ores-
tovanými rohlíky, přidáme máslo a dobře
prohřejeme. Zatímco se uvaří voda, ne-
cháme těsto odstat. Knedlíky o velikosti
golfových míčků vaříme pak 8 až 10 minut.
A podáváme polité rozpuštěným máslem
a posypané parmezánem.

Štýrský trhanec s dýňovými semínky a dýňovým olejem

Pokud by mělo mít Štýrsko, oblast naší
druhé túry u Salzy a Grundlsee, nějaký
kulinářský přívlastek, mohli bychom ho
směle nazývat zemí škubánek. Navíc se
tu často používá olej z dýně, kterému se
kvůli jeho tmavé barvě přezdívá „štýrská
kolomaz“. Vyhlášený je trhanec s dýňo-
vým olejem. Jak na něj? Bílky z 10 vajec
vyšleháme se špetkou soli a dvěma
polévkovými lžicemi moučkového cukru.
Žloutky smícháme se 100 g šlehačky.
Přidáme ¼ l mléka a společně s bílký do-
plníme postupně 120 g hladké mouky.
Smažíme na másle v pánvi, kam přidáme
i nasekaná semínka (asi 4 polévkové lžice)
a 2 polévkové lžice dýňového oleje. Když
těsto lehce zhnědne, dáme ho ještě do
troubky vyhřáté na 180 °C a počkáme, než
ztuhne. Upečené těsto natrháme na kous-
ky, posypeme moučkovým cukrem a ser-
vírujeme se švestkovými povidly a pěnou
ze štýrských jablek. Chutná famózně!

Vtipy

Smích je kořením života. V této době bude potřeba více než kdy jindy. Po delší odmlce a také protože bude Silvestr, třeba nějaký vykouzlí úsměv na vaší tváři.

Baví se dva sousedi – farmáři.

„Ty Franto, co jsi dával svému koni, když měl koliku?“

„Terpentýn!“

O týden později: „Člověče Franto, on ten kůň po tom terpentýnu chcípnul.“

„No však ten můj taky!“

„Manželka chtěla zhubnout, tak začala jezdit na koni.“

„A jak to dopadlo?“

„Kůň zhubl za měsíc o 10 kilo.“

Přijde v zimě rybář na zamrzlou vodní plochu, vezme sekeru a začne sekát díru.

Náhle se ozve hlas:

„Tady nic neulovíš.“

Rybář se rozhlíží, ale nikoho nevidí. Pokrčí rameny a jde o kus dál. Zatne sekeru do ledu, když se opět ozve hlas:

„Tady opravdu nic neulovíš.“

Rybář se zase začne rozhlížet, ale nikde ani živáčka. Vzdálí se opět o několik metrů a rozmáchně se sekerou, ale ani nezasekne a už se ozve hlas:

„Povídám, že tu nic neulovíš.“

Rybář kouká na všechny strany, ale nikde nikdo. Zeptá se tedy:

„Kdo to volá?“

„Tady správce stadionu.“

„Nešla bys se mnou na večeři?“

„Kdybys byl hezčí, tak jo.“

„Kdybych byl hezčí, tak se neptám tebe.“

Víte, kde se potkal František Palacký s Karlem IV.?

V peněžence!

Manželka se pachtí od rána v kuchyni, zatímco muž se vyvaluje u televize a ještě ji peskuje. Žena už to nevydrží a povídá:

„Došla mi trpělivost!“

Muž mávne rukou: „Tak tam místo toho dej třeba chilli.“

A tak se plynule dostáváme k receptům.

Recepty

Peprník

Původní receptura peprníku se skládala z medu, mouky a pepře. A tak se mu říkalo peprník, později perník. Do 18. stol. se jednalo o luxusní potravinu, která se dostávala na stoly bohatých.

Peprník v Pardubicích

I když v Pardubicích byla Perníkářská ulice už za vlády Vojtěcha z Pernštejna, teprve v roce 1756 udělila Marie Terezie právo vyrábět perník v Pardubicích. Ve velkém začala výroba až ve 20. století.

Od roku 2008 je „Pardubický perník“ označen jako Chráněné zeměpisné označení, tzn. dodržení receptury, výroba a balení na území Pardubic.

Perníková chaloupka

Pro někoho oblíbená pohádka, pro někoho cíl na Vánoce. Tato voňavá nemovitost u nás nezdomácněla. Měla jsem historicky také takové ambice, ale z chaloupky vznikl min. 3generační dům, který změkl ve fázi, kdy už jsme nad ním zlomili hůl a putoval na dvorek ke slepicím. Pokud nechcete tedy žádné složitosti a ani péct chaloupky, ale jen si tak provonět dům, nebo dát někomu malou pozornost a stále nestíháte, přinášíme recept na perníčky na poslední chvíli.

Perníčky na poslední chvíli

Potřebujete: 400 g hladké mouky, 140 g moučkového cukru, 50 g másla, 2 celá vejce, 2 lžíce kvalitního tekutého medu, 1 lžičku jedlé sody, 1 lžičku perníkového koření, 1 žloutek na potření perníčků po upečení a bílkovou polevu na ozdobení.

Postup: suché ingredience smícháme, pak přidáme tekuté suroviny a ručně zpracujeme na měkké těsto, které zabalíme do mikrotenové fólie a necháme přes noc odležet v lednici. Troubu předehřejeme na 160 °C a plech vyložíme pečicím papírem. Těsto vyválíme asi na půl cm a pomocí formiček vykrajujeme perníčky. Pečeme cca 10 minut a po vytažení z trouby perníčky okamžitě potíráme směsí ze žloutku a 1 lžíce vlažné vody. Po vychladnutí zdobíme.

Dušená mrkev

Možná si říkáte, co je exotického na dušené mrkvi. No je to úprava, kterou jsem si oblíbila. Žádná mouka na jíšku, ani cukr, ani ocet. Někdo má rád mrkev nastrohanou, někdo na kostičky či kolečka. Já strouhám na kolečka.

Potřebujete:

5 mrkví, 1 cibule, 2 lžíce olivového oleje, 2 lžíce sójové omáčky, mletý rozmarýn

Postup:

Na olivovém oleji osmažíme na nudličky cibuli. Poté přidáme mrkev a osmažíme. Podlijeme 1 dcl vody a přidáme 2–3 polévkové lžíce sójové omáčky. Zavřeme pod poklici a dusíme 15 min. Pak odkryjeme poklici a dusíme, aby mrkev neplavala, ale také nebyla suchá. Přidáme mletý rozmarýn a to je vše. Vhodná jako příloha k masu nebo ji jím jen tak. Někdy dle chuti přidávám mletý kmín.

Kontinuální přísun živin během celé sezóny?

Skutečně jen sen za vysokou cenu?

**Specialisté na těžbu
blokových živin
na Vašich polích.**

**Malí horníci
s MEGA výkonem.**

PROVEO MEGA
bacillus megaterium

e **envi**
produkt

www.enviprodukt.cz

Regionální agrární komora Pardubického kraje

www.rakpa.cz

PARTNER VŠECH POCTIVÝCH ZEMĚDĚLCŮ
Za podpory Pardubického kraje

Generální partneři

**AGRALL zemědělská
technika a.s.**
zemědělská technika

AGRICOLA s.r.o.
výroba mléčných výrobků

Agroteam CZ s.r.o.
dotační zemědělské poradenství

Comagrin

COMAGRIN, a.s.
obchod s komoditami

DLF Seeds, s.r.o.
šlechtitelská stanice trav a jetele

Generali Česká pojišťovna a.s.
pojišťujeme všechny oblasti vašeho života

KLAS Nekoř a.s.
moderní zemědělství, prodej osiv
a zemědělské techniky

**Pioneer Hi-Bred Northern
Europe Sales Division
GmbH, o. s.**
osiva kukuřice, řepky, slunečnice
a konzervanty

RENOMIA, a. s.
pojišťovací makléřská společnost

VVS Verměřovice s.r.o.
odborník na výživu hospodářských zvířat
a domácích zvířat, zvěře i koní

Mediální partneři

Hlavní partneři

AG NOVACHEM s.r.o.

AGRA GROUP a.s.

Agra pojišťovna, o. s.

AgroKonzulta Žamberk spol. s r.o.

AGROSPOL Czech spol. s r.o.

ASTORIE a.s.

BASF spol. s r.o.

BioAktiv CZ s.r.o.

Boviline, s.r.o.

Brunnhaller – CS s.r.o.

Envi Produkt, s.r.o.

INNIGO Agrar CZ s.r.o.

MONETA Money Bank, a. s.

PAMA, a.s.

SELGEN, a. s.

Partneři

Agrostav Ústí nad Orlicí, a.s. MOREAU AGRI, spol. s r.o.
Agrotrans Otice s.r.o. SETRA, spol. s r.o.
Leading Farmers CZ, a.s. Syngenta Czech s.r.o.
MASO UZENINY POLIČKA, a.s. WOLF SYSTEM spol. s r.o.